

ฐานกริยา เรียงลำดับตามธาตุ

ธาตุลงปัจจัยเป็นฐาน (base) สำหรับลงวิภัตติประกอบเป็นกริยา

• PaliDict ๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ •

ดู [ฐานกริยา จัดหมวดหมู่ตามความหมาย](#)

ก.....๒	ฐ.....๑๐	ภ.....๑๘
ข.....๔	ท.....๑๑	ม.....๑๙
ค.....๕	ด.....๑๑	ย.....๒๑
ฆ.....๗	ถ.....๑๒	ร.....๒๑
จ.....๗	ฑ.....๑๒	ล.....๒๒
ฉ.....๘	ฐ.....๑๔	ว.....๒๓
ช.....๙	ณ.....๑๔	ส.....๒๖
ฌ.....๙	ป.....๑๕	ห.....๒๙
ญ.....๑๐	ฝ.....๑๗	อ.....๓๐

คำแนะนำการใช้

- ฐานกริยา ในที่นี้หมายถึง ธาตุที่ลงปัจจัยแล้ว (รวมทั้ง *อาคม อุปัต* ...) กลายเป็น ‘ฐาน’ (base) พร้อมทั้งจะนำไปลงวิภัตติอาขยาด ทำเป็นกริยาอาขยาดได้โดยสะดวก และฐานกริยานี้ยังช่วยให้สังเกตและประกอบกริยาได้ง่ายขึ้นด้วย

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
ป-ญา	นา	ปณฺญา <i>(นา>ย)</i>	รู้, ปรากฏ [วัต. ปณฺญาติ ปณฺญาติ อช. ปณฺญาติ ต. ปณฺญาโต] อ ปณฺญา ยฺ ปชานนํ

จากตารางด้านบน **ปณฺญา** เป็น ‘ฐาน’ ลง วิภัตติ เป็นต้น เช่น ปณฺญาติ ปณฺญาณติ ปณฺญาณิ ปณฺญาณิสฺสตี

- หลังคำแปล ยังได้เพิ่มตัวอย่างกริยาอาขยาด-กริยาภิกตฺก ที่มีการแปลงรูปต่างจากฐานปกติ รวมทั้งตัวอย่างศัพท์นามภิกตฺกด้วย
- หลังเครื่องหมาย # คือกริยาที่ใช้ธาตุเดียวกัน แต่เปลี่ยนรูปเล็กน้อย มีความหมายเหมือนๆ กัน หรือใกล้เคียงกันบ้าง
- รูปสำเร็จกริยาภิกตฺก เป็นได้ ๓ ลิงค์ เช่น ชาโต ชาตา ชาตํ จะแสดงตัวอย่างเฉพาะบุงลิงค์ คือ ชาโต
- ฐานกริยาที่ลงท้ายด้วย อา เมื่อลงวิภัตติอาขยาด หรือปัจจัยภิกตฺก ที่ขึ้นต้นด้วยสระ ให้ลบ อา ด้วย
- อักษรย่อ:

ธาตุ: *อกมฺม*. =อกัมมธาตุ, *สกมฺม*. =สกัมมธาตุ

วาจก: *กัต*. =กัตตุวาจก, *กัม*. =กัมมวาจก; *เหตุ*. *เหตุกัต*. =เหตุกัตตุวาจก; *เหตุกัม*. =เหตุกัมมวาจก

วิภัตติอาขยาด: *วัต*. =วัตตมานา, *ปญฺ*. =ปัญจมี, *สฺต*. =สตัดมี, *ปโรก*. =ปโรกขา, *หฺย*. =หฺยัตตนี, *อช*. =อชชัตตนี,

ภวิส. =ภวิสสันติ, *กาล*. =กาลาติปตติ.

ปัจจัยกริยาภิกตฺก: *อนฺย*. *อนต*. *อนฺย*. *ตฺพ*. (ตพพ ปัจจัย) *มาน*. *อาน*. *ต*. (ต ปัจจัย) *ตุ*. (ตฺนาทิจปัจจัย) (ตเว. ตฺ).

ปัจจัยนามภิกตฺก: *กวิ* *ณิ* *ณฺว* *ตุ* *รุ* *ข* *ณฺย* *อ* *อิ* *ณ* *ติ* *ยฺ*

ตฺท. =ปัจจัยตฺทริต

สร้างด้วยโปรแกรม [Libreoffice \(ลิเบอรัออฟฟิซ\)](#) ดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ [Libreoffice.org](#)

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
โอ-??	ณ ฌย	โอโณเช-ชย	อุทิศ, ให้, ล้าง, ชำระ
ก			
กช กงข	อ	กงข	หวัง, ประารถนา, อยากร; สงสัย ... ณ ปาฏิกงงโจ
นิ-กขุณ	อ	นิกกขุณ	ดึงออก, ลากออก
อา-กขุณ	อ	อากกขุณ	ดึงออก, ลากออก, ฉุด, ชัก
กถ	ณ ฌย	กเถ-ถย	บอก, กล่าว, แสดง, ชี้แจง, แต่ง [วัต. กถาเปติ เหตุ. (ไม่วุทธิ) อ ช. กเถสิ กเถสุ กถยิ กถยีสุ] อ กถา อตถกถา อฏฐกถา ยุ กถนั
สท-กถ	ณ ฌย	สากจเฉ-ฉย (สท>สา; ฌ>จฉ)	เจรจากัน, สนทนากัน, สากัจฉา อ สากจฉา
กท กนท	อ ฌ ฌย	กนท กนทเท-ทย	ร้องให้, คร่ำครวญ; ร้องเรียก; รุ่งววย [#วัต. ปกนทติ]
กนต	อ	กนต	ตัด, ผ่า, เชือด, ควัก; กรอด้าย, ปั่นด้าย
กป กมป	อ	กมป	ไหว, ห้วนไหว ณ ว #อนุกมปโก โลกานุกมปโก อ กมปา ยุ กมปนั
กป	อ เอ	กปเป กปเป	ควร, สมควร, อาจ, สามารถ, อาจมี, อาจเป็น
กปป	อ ฌ ฌย	กปป กปเป-ปย	สำเร็จ, กำหนด, ถึง, บรรลุ; ทำ, คิด, นึก... ; ตัด, โกง
โอ-กปป	อ	โอกกปป	จัดแจง; ทำให้สำเร็จ; ไว้ใจ, เชื่อถือ ยุ โอ(ก)กปปนา
กม	อ	กม	ก้าวไป, เดินไป [วัต. #อภิกกมติ]
กม	อ	จกม (เทวภาวะ)	จกกรม, ก้าวไป, เดินไป (กม>กม>กม>กม>จกม>จกม) อ จกโม ยุ จกมณั
นิ-กม	อ	นิกขม	ออกไป [อนต. นิกขมนโต ต. นิกขนโต ตู. นิกขมม] ณ เนกขมมัม ยุ นิกขมณั
ป-กม	อ	ปกกม	หลีกเลี่ยง, เดินออก; ก้าวไปข้างหน้า, ตะเกียกตะกาย [อ ช. ปกกมิ ปกกามิ อนต. ปกกมนโต ต. ปกกนโต] ยุ ปกกมณั
ปฎิ-กม	อ	ปฎิกกม	ก้าวกลับ, กลับ [ต. ปฎิกกนโต]
อติ-กม	อ เอ	อติกม-กเม	ก้าวล่วง, ล่วงละเมิด, ล่วงเกิน, เดินผ่าน [ต. อติกนโต] อ อติกโม
อา-กม	อ	อกกม	เหยียบ, ย่ำ [ต. อกกนโต]
อุป-ส-กม	อ	อุปส-กม อุปสงกม	เข้าไปหา-พบ-ใกล้
โอ-กม	อ	โอกกม	ก้าวลง, หยั่งลง [ต. โอกกมม]
กม	อ ฌ ฌย	กาม กามม-มย	ปรารถนา, อยากร, ต้องการ ณ ฌมมกาโม หิตกาโม ติ นิกนติ

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
กร	โอ	กโร	ทำ [วัต. กุพฺพติ กุรุติ กุรุเต; กรียติ กรียติ กรียเต กรียเต กรียติ กรียติ กรียเต กรียเต กรียเต กัม. ปัญ. กรสสุ สัต. กเร กรเถ การเย กุพฺเพถ กุรุพฺเพถ หีย. อกา ออกมห, อช. กริ อกริ อกาสิ ออกสู ออกตล อกาสิ ภาวิส. กาทติ กาทิตติ กาทามิ, กาล. อกริสสุ อนีย. กรณีย ตัพ. กา-กตตพโพ อันต. กโรนโต กรี่ มาน. กุรุมาโน อาน. กราโน ต. กโต #อกโต (น-); การโต เหตุกัม. ตู. กตวา ตเว. กาทเว ตู. กาทู กตตุ] กวิ อนุตโก ภาติโก ณี พรหมจารี ปุณฺณการี ปมตตจจารี มาลาการี สาตจจการี ณวุ การโก การิกา อนุตถการโก ซาลการิกา วตตปปฏิวตตการโก การาปโก ตู กตตา ข ทุกฺกโร อีสกฺกโร ฌย การโย อ หิตกฺกโร เวยยาวจจกโร ทีปงฺกโร ณ การो กम्मการो กุมภการो มาลาการो มณิกारो สุวณฺณการो อูสุการो อูปการो สงฺขารो อภิสงฺขารो ปริกฺขารो ปุเรกฺขารो ติ วิกิตติ ยู กรรม การณ การาปน กรรม
กร	ยิร	กยิร	ทำ [วัต. กยิรติ สัต. กยิรา เอยย>อา กยิราถ ๒๓>อาถ]
ครุ-กร	โอ	ครุโกร	ทำให้หนัก, เคารพ
วิ-อา-กร	โอ	พยากโร	ทำให้แจ้ง, พยากรณ์ [ต. พยากโต] ยู วยากรณ์
ส-กร	โอ	สกกโร	ทำโดยดี, สักการะ [ต. สกฺกจจ #อธิกิจจ]
อาวิ-กร	โอ	อาวิกโร	ทำให้แจ้ง [ต. อาวิกตวา #สจจิกตวา]
กส	อ	กส กสส	ไถ, เสือก, ไส [วัต. กสาเปติ เหตุ. (ไม่วุทธิ) ต. กฏโฐ] ณวุ กสโก กสสโก อี กสิ
กาส	อ	กาส	ไธ, กระทบ
ป-กาส	อ เอ	ปกาส ปกาเส	ประกาศ, ปราบกฎ, แจ่มแจ้ง
กิต	ณ	ติกิจจ (เทวภาวะ)	รักษาโรค, เยียวยา; ฐู; ปรารธนา; อยู่; สงสัย (กิต>กิต>กิต>กิต>กิต>กิต) (แปลงเพราะ ๘ ปัจ.) อ #วิจิจจนา
กิริ	อ	กิริ	เรียราย, เกลี่ย, โปรย, เกลื่อน [ต. กิณฺโณ #ปกิณฺโณ]
วิ-ป-กิริ	อ	วิปฺกิริ	เกลื่อนกล่น, กระจัดกระจาย [#ต. ปกิณฺโณ]
ส-กิริ	อ	สงฺกิริ	เรียราย, เกลี่ย, ... ปะปน [ต. สงฺกิณฺโณ]
โอ-กิริ	อ	โอกิริ	โปรยลง, หว่าน, ทำให้เรียราด
กิลม	อ	กิลม	ลำบาก, เหน็ดเหนื่อย, ซอกซ้า, เจ็บไข้, ไม่สบาย [ต. กิลนฺโต]
กิลิท	ย	กิลิทย กิลิซช	เปียก, ชื้น, ชุ่ม, ชุ่มชื้น [ต. กิลินฺโน]
กิลิส	ย	กิลิสส	เศร้ายมอ, เบียดเบียน, แผดเผา [ต. กิลิฏโฐ]
กี	นา	กีนา กีณา	ซื้อ [วัต. กิณาติ กีณติ] ณวุ กยโก
วิ-กี	นา	วิกิณา วิกิณณา	ขาย

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
กีฬ	อ	กีฬ	เล่น ณฺว สหปัสสูกีฬโก
กุกกัจจ ศัพท์	อาย	กุกกัจจาย	เกลียด, รังเกียจ, ประพตติรังเกียจ
กุษช	อ	กุษช	คว่ำ, คว่ำลง, คว่ำหน้า, ก้มหน้า [#วัต. นิกกุษชติ]
อุ-กุษช	อ	อุกกุษช	หงาย, หงายขึ้น
กฤษ	ณณ	โกฤษ-ฤษ	ตอก, ต่ำ, ทุบ, บู่
กฤษ	ณณ	โกฤษ-ฤษ	ตี, ทุบ, เคาะ, ตัด, เกี้ยว, ปั่น
กฤษ	อ	กฤษ	กด, โคนง, งอ, โกง, บิด, ตัด, เกี้ยว, ปั่น
อา-กฤษ	ณณ	อาโกฤษ-ฤษ	ตี (กลอง), ...
ป-กฤษ	อ	ปกฤษฐ	เดือด, เดือดพล่าน [ต. ปกฤษฐโต]
กฤษ	ย	กฤษณ	โกรธ, เคือง [ต. กฤษโธ] ณ โกรธ ยุ โกรธโน ออกฤษโน
กฤษ	ย	กฤษป	กำเริบ, สะเทือน, โกรธ, พิณาศ [ต. กฤษปโต] ณ โกรโป
กุมาร	อ ณณ	กุมาร กุมาระ-รย	เล่น อ กุมารโธ กุมารโก
กฤษ	อ	กฤษ	ตัด, ต่ำ ...
ป-กฤษ	อ	ปกฤษ	เรียกมา [วัต. ปกฤษสิตวา; ปกฤษสาเปตวา เหตุ.]
ปฤษ-กฤษ	อ	ปฤษโกฤษ	คัดค้าน; ต่ำตอบ
อา-กฤษ	อ	อกฤษ	ต่ำ [อษ. ออกฤษฉิ]
กฤษ	ณณ	กฤษ-หย	โกง, ล่อลวง, ให้พิศวง ณฺว กฤษโก
โกฤษ	อ ณณ	โกฤษ โกฤษ-ฤษ	ตอก, ต่ำ, ทุบ, บู่
ข			
ป-ขธิ	อ	ปกขนท	วิ่งไป, เล่นไป, ไหลไป [ต. ปกขนโต]
ขน	อ	ขน	ขุด, เจาะ, ไช [วัต. ขนเปติ เหตุ. (ไม่วุทธิ) ต. ขโต] กฤษ #สงโซ (สั-) ตุ ขตดา
ขม	อ	ขม	อดทน, อดโทษ, ควร, ชอบ [วัต. ขมาเปติ เหตุ. (ไม่วุทธิ) ต. ขมาปโต เหตุกัม. (ไม่วุทธิ)] อ โอวาทกขโม วจนกขโม ติ ขนติ
ขมก ขภิ	อ	ขมก	ข่มไว้, ปิดกั้น, ขัดขวาง; คำจูน [#ต. วิกขมเถตวา] ณ #วิกขมโก ขมโก ไม้ค้ำ, ผู้ค้ำจูน ยุ #วิกขมณัน
ป-ขล	ณณ	ปกขาล-ลย	ล้าง, บ้วน (ปาก), ชำระ
ขา	ย	ขาย	กล่าว, ประกาศ, แสดง, ชี้แจง ยุ อพภกขานัน

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
ปฐ्-ส-ขา	ย		พิจารณา [ต. ปฐฺสฺขา ปฐฺสฺงขา ปฐฺสฺงขาย]
ปติ-ขา	อ	ปจฺจกขา	บอกคืน [ต. ปจฺจกขาย]
อา-ขา	อ	อกขา	กล่าว, บอก, แสดง, ชี้แจง [วัต. อกขายติ กัม.] ตฺ อกขาทา
ขาท	อ	ขาท	(คน, สัตว์) กิน, เคี้ยวกิน, กัดกิน [อนิย. ขาทนีโย] ฌย ขขชฺ
ชิป	อ	ชิป	ทิ้ง, ขว้าง, โยน; ไถ, จาม [วัต. ชิปาเปติ เทตฺ. (ไม่วุทธิ) ต. ชิตโต] อ จิตตฺกเขโป
นิ-ชิป	อ	นิกชิป	เก็บ [ต. นิกชิตโต]
ป-ชิป	อ	ปกชิป	ใส่, ใส่เข้า [ต. ปกชิตโต]
ปฐฺ-ชิป	อ	ปฐฺกชิป	ห้าม, ปฏิเสธ (คน, สิ่งของ) [ต. ปฐฺกชิตโต]
อุ-ชิป	อ	อุกชิป	ยก, ยกขึ้น [ต. อุกชิตโต]
ชฺ	ย	ชฺย	สิ้น, เสื่อม, หหมด; อยู่, อาศัย [วัต. เขเปติ เทตฺ. ต. ชฺโณ] ฌ ขโย ปริกฺขโย ฌนฺกขโย
ชฺภ	อ เอ ย นา	ชฺภ ฌภ ชฺภภ ฌภนา	ห้วนไหวอย่างรุนแรง [ต. ฌภคตฺวา #วัต. สฺชฺภภติ สฺชฺภภติ สฺชฺภภติ สฺชฺภภติ]
ชฺส	ฌ ฌย	ชฺส-สย	ต่ำ, บริภาษ
เข	อ	ขาย	กิน, เคี้ยวกิน, กัดกิน; เป็นอยู่, ปรากฏ
ค			
คชช	อ ฌ ฌย	คชช คชเช-ชย	ร้องคาราม, ออกเสียง
คณ	ฌ ฌย	คณ-ณย	นับ, คำนวณ
คนถ	ฌ ฌย	คนถ-ถย	แต่ง, เรียบเรียง, ร้อยกรอง
คม	อ	คม คจจ	ไป (สู่) อกมม., ถึง (ซึ่ง) สกมม. [วัต. คมติ คเมติ คจจเร; คมียติ คมียติ คมียติ คมมติ คมมเต คจจยติ คจจยเต กัม. หฺย. คม อคา คมา อคมา อคจจา อช. อกณฉิ อกมาสิ อกมฺสฺ อคมาสฺ อคมฺหา อคมฺมหา คมิมห คมิมหา กาล. คจจิสส อคจจิสสา; อันต. คจจํ ตฺพ. คนตพโพ ต. คโต ตฺ. คนตวา ตเว. คนตเว ตฺ. คนตฺ] กวิ อฺรโค กฺชโค ตฺรโค วิหโค นโค ฌิ ปารคามิ ทุกฺขนิโรธคามินิ ตฺ คมิตา คนตา รฺ ปารคู อนุตฺคู อทฺคู ฌย คมโม อ สงคโม ฌ คาโม มาตฺคาโม ติ คติ ทฺคคติ สฺคคติ ยฺ คมนํ อฺคคมนํ ปจฺจคคมนํ สฺริยฺตฺจคคมนํ สฺริยฺคคมนํ อฺรฺคคคมนํ อิก คมิโก
ปฐฺ-อา-คม	อ	ปจฺจาคจจ	กลับมา [อช. ปจฺจาคมิ]
วิ-คม	อ	วิคจจ	ไปปราศ, ปราศจาก [ต. วิคโต]

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
ส้-อนุ-อา-คม	อ		มา(ตาม)พร้อม(กัน), ประกอบ [ต. สมมนาโคโต อุ>โอ>ว>น]
ส้-อา-คม	อ	สมาคจจ	มาพร้อมกัน, มารวมกัน, ประชุม [ต. สมาคนตวา] อ สมาคโม
อติ-คม	อ		(เป็น)ไปล่วง [หิย. อจจคา ติ>ตย>จจ #อุปจจคา]
อธิ-คม	อ	อธิคจจ	บรรลู่, ตรีษฐ์, ถึงทับ, ได้, ประสบ, เรียบ [วัด. อธิคเต (ลบ ม) หิย. อชฌคา (ลบ ม) อช. อชฌคา (อี ลบ ม) ต. อธิคโต]
อป-คม	อ	อปคจจ	หลีกเลี่ยง [อช. อปกณฉิ]
อภิ-อุ-คม	อ	อพภุคคค	บินขึ้น, เหาะขึ้น [ต. อพภุคคคตวา]
อา-คม	อ	อาคจจ	มา, กลับมา [วัด. อาคเมหิ เหตุ. (ไม่วุทธิ) หิย. อจจคมา อ-อา-คม (อา>อี>ย>ช>จ ซ้อน จ) ต. อาคम्म และเป็นกิริยาวิเสสนะ แปลว่า เพราะอาศัย] ยู อาคम्म
อุป-คม	อ	อุปคจจ	เข้าไปใกล้, เข้าถึง [ต. อุปคम्म]
ครห	อ เณ ฌย	ครห ครห-หย	ตีเตียน, นินทา, เกลียด, ชัง ฌย คารยโห
คล	อ	คล	กิน, กลืนกิน; หล่น; เคลื่อน
คเวส	อ เณ ฌย	คเวส คเวเส-สย	แสวงหา, ค้นหา ฌิ ปารคเวสี
คห	ณหา	คณหา	ถือเอา, จับ, รับ [วัด. คณหาติ คณหติ; คยหติ ฌม. อช. อคณหิ คณหิ อคคเหสิ คณหิสู; อคาหยิ ฌย เหตุ. ภาวิส. คเหสสติ ต. คเหตุวา ตุ. คเหตุ] ฌวู คาทโก ฌย คยหิ อ เคน วิคโค โห ฌ คาท โห ปตตคคาท โห รัชชคคาท โห รัชสมคคาท โห องกุสคคาท โห ฆริ ยู คณหิ คณหณิ
คห	ณหา	คณหา	เรียน, เล่าเรียน [ต. #อुकคณหิตวา] ยู #อुकคณหิ อुकคณหณิ
นิ-คห	อ ณหา	นิกคห นิคคณหา	ชู่, ช่มชู่, ลงโทษ [ต. นิคคยห] ยู นิคคณหิ
ป-คห	อ ณหา	ปกคห ปคคณหา	ถือ, จับ, ประคอง, ยกย่อง, สนับสนุน, อุดหนุน [ต. ปคคยห] อ ปคคโห ยู ปคคณหิ
ปฎิ-คห	ณหา	ปฎิคคณหา	รับเฉพาะ, รับประเคน
ส้-คห	ณหา	สงคคณหา	สงเคราะห์, รวบรวม อ สงคโห
อนุ-คห	ณหา	อนุคคณหา	อนุเคราะห์, ช่วยเหลือ
อุ-คห	ณหา	อุคคณหา	หยิบ, หยิบขึ้น, ยกขึ้น [ต. อุคคเหตุวา; อุคคหาเปตวา เหตุ.]
คาท	อ	คาท	กวน, คน [ธาตุนี้ไม่มีการซ้อน ค]
อธิ-โอ-คาท	อ	อชโหมคาท	หยั่งลง, จมลง, โฉบลง, เข้าไป [ต. อชโหมคาทโห]
คิล	อ	คิล	กิน, กลืนกิน
คิเล	อ	คิลย	เจ็บไข้, ไม่สบาย [ต. คิลาน]

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
ส-จิต	ณ ฌย	เจเต-ตย	ชื่อชาย; อุตสาหะ, พยายาม; แกล้ง (ภาษาเก่า), จงใจ, เจตนา [ตฺ. สณฺจิจฺจ] ณฺจฺ เจตาปโก ยฺ เจตนา เจตาปนํ
จินต	ณ ฌย	จินเต-ตย	คิด, รู้, นึก [อฺช. จินเตสิ จินเตสุ จินตยิ จินตยิสฺ] ยฺ จินตณํ
จิริ ศัพท์	อายุ	จिरาย	ประพตฺธิชฺา, ชักช้า
จ	อ	จว	เคลื่อน, ตาย ติ จฺติ ยฺ จวนํ
จฺณณ	ณ ฌย	จฺณณ-ณย	บด, ละเอียด, แหก
จฺท	ณ ฌย	โจเท-ทย	โจทฺย, ทักท้วง, ตักเตือน
จฺป	อ	จฺป โจป	ไหว, ห้วนไหว, สั่น, โงก (ง่วง) [อฺนต. จปฺลายนโถ จฺป-ล-อายุ] (ยฺ โจปนํ อล จปฺโล อฺ>อ ‘คนกลั๊กลอก’)
จฺมพ	อ	จฺมพ	จฺม, จฺมพิต [#วต. ปริจฺมพิต]
จฺร	ณ ฌย	โจเร-รย	ลัก, ขโมย [อฺช. โจเรสิ โจเรสุ โจเรยิ โจเรยิสฺ] ตฺ โจเรตา ณ โจโร

ฉ

ฉทฺท	ณ ฌย	ฉทฺเท-ทย	ทิ้ง, ขว้างทิ้ง [ต. ฉทฺทิตฺ] ณฺจฺ กจวฺรจฉทฺทโก-ทิกา
ฉท	ณ ฌย	ฉาเท-ทย	มุง, บัง, ปิด กั้น, ปิดบัง [ต. ฉนฺโน #วต. ปฏิจฺฉาเทติ]
อา-ฉท	ณ ฌย	อจฺฉาเท-ทย	นุ่งห่ม, ปกปิด
ฉนฺท	ณ ฌย	ฉนฺเท-ทย*	ปรารธนา, อยาก, ต้องการ, พอใจ
นิ-ฉร	อ	นิจฺฉร	(เสียง, รัศมี) เปล่งออก, (สายฟ้า) แลบ, (ลิ้น) แลบออก อกฺมม.
นิ-ฉร	ณ ฌย	นิจฺฉาเร-รย	เปล่ง (เสียง, รัศมี), แลบ (ลิ้น) สกฺมม.
ฉา	อ	ฉา ฉ	หิว, หิวข้าว, หิวน้ำ [ต. ฉาโต]
ฉิท	อ	ฉินฺท	ตัด, บั่น, แบ่ง, ฝ่า, ทอน, ชิง สกฺมม. [วต. #สณฺฉินฺทติ ต. ฉินฺโน ตฺ. อจฺฉินฺทิ อ-ฉิท] ณฺฉิ สนฺธิจฺณเทตี
ฉิท	ย	ฉิขฺช	ขาด, ทะลุ, แตก, สลาย อกฺมม. [วต. #ปจฺฉิขฺช ต. ฉินฺโน]
ส-อ-ฉิท	อ	สมฺจฺฉินฺท	ตัดขาด ... สกฺมม.
อา-ฉิท	อ	อจฺฉินฺท	ตัด, ชิง สกฺมม. [ต. อจฺฉินฺโน ตฺ. อจฺฉิขฺช ออา-ฉิท-ย]
อ-ฉิท	อ	อจฺฉินฺท	ตัด, ขจัด สกฺมม. [วต. อจฺฉิขฺชติ กัม. ต. อจฺฉินฺทฺฐ ‘อันเขาทั้ง, อันเป็นแดน’]
ฉิทท	ณ ฌย	ฉิทเท-ทย	เจาะ, เป็นรู, เป็นโพรง
ฉฺป	อ	ฉฺป	ถูกต้อง, สัมผัส [#วต. อจฺฉฺปติ]

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
อุก	อ	อุก	โยนทิ้ง, นำออก, ขับไล่ [ต. อุทฺโท อุทฺโธ]
เฉ	อ	ฉว	ตัด, ฉีก, ขาด, ทำลาย [ต. เฉตฺวา]
เฉท	ณ ฌย	เฉเท-ทย	ตัด, ผ่า ...
ช			
ชคค	อ	ชคค	ตั้ง
ชคค	อ	ชคค	ประกอบ, ประคับประคอง, ปฏิบัติ, ซ่อมแซม [#วัต. ปฏิชคคติ] ณฺว วิหารปฏิชคคโก
ชคฆ	อ	ชคฆ	หัวเราะ, ร่าเริง
ชฎ	อ	ชฎ	รวม, ประชุม
ชน	ย	ชย	เกิด [ต. ชาโต ตฺ. ชนิตฺวา; ชนตฺวา เหตุ. (ไม่วุทธิ)] กฺวิ อตรโษ กมมโษ วารโษ อณฺทโษ ชลโษ อนฺโษ ทฺวิโษ อ ชโน ณฺว ชนโก ชนิกา ตฺ ชนฺตุ (แจกอย่าง ครุ) ติ ชาติ
วิ-ชน	ย	วิชย	คลอด (ลูก) [ต. วิชาโต กัต.(ซึ่ง)]
สํ-ชน	ย	สณชย	เกิด, เกิดพร้อม, เกิดดี, เกิดเอง [ต. สณชาโต]
ชป ชปป	อ	ชป ชปป	บอก, กล่าว, แสดง, กระทบ
ชล	อ	ชล	สว่าง, รุ่งเรือง, บริบูรณ์; คม; ห้วนไหว [วัต. (อคฺคิ) ชาเลติ เหตุ. #(อคฺคิ) ปชชลติ]
ชาคร	โอ	ชาโคร	ตั้ง อ ชาโคร
ชิ	อ	เช ชย	ชนะ [ตฺวนฺตฺ. ชิตฺวา ต. ชิตฺ ตฺ. ชิตฺวา] กฺวิ มารชิ ตฺ เซตฺตา อ ชโย วิชโย ยฺ ชยโน
ชิ	นา	ชีนา	ชนะ [อช. อชินิ #ปฏิชีนาติ ตฺ. ชินิตฺวา เซตฺวา]
ปรา-ชิ	อ	ปราเช ปราชย	แพ้ [ต. ปราชิโต] อ ปราชโย
ชिर	อ	ชिर	เก่า, แก่, คร่ำคร่า [ต. ชินฺณ] อ ชรา
ชีว	อ	ชีว	เป็นอยู่, มีชีวิตอยู่ ณิ รัมมชีวี ข ทฺชชีโว สฺชีโว
ชฺ	อ	ชว	ไปเร็ว, วิ่งไป ณ สีสฺชโว
ชุต	อ ณ ฌย	โชต โชเต-ตย	สว่าง, รุ่งเรือง, โพล่ง ยฺ โชตโน
ณ			
ณป	อ ณ ฌย	ณป ณาเป-ปย	เผา, ไหม้ [วัต. ณาเปติ กัต. เหตุกัต. ต. ณตฺโต ณาโม; ณาปีโต เหตุกม. ตฺ. ณาเปตฺวา กัต. เหตุกัต.]
ณ	อ	ณ ณา (เอ>อาย)	เพ่ง, เพ่งด้วยใจ, พิจารณา, คิด; เผา, ไหม้ เร่าร้อน, สว่าง อ อภิณฺณา ยฺ ณาโน
ณ	อ เอ	ณ ณา (เอ>อาย)	เผา, ไหม้, เร่าร้อน, สว่าง; เพ่ง, คิด [ตฺ. ณาปีตฺวา]

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
วิ-เณ	อ	วิขณาย (เอ>อาย)	(ไฟ) ดับ
สั-เณ	อ	สขณาย (เอ>อาย)	สวด, สาธยาย, ท่อง อ สขณायो
อุ-เณ	อ	อุขณาย (เอ>อาย)	เพ่งโทษ, ยกโทษ(ของผู้อื่น)ขึ้นพูด, ตีเตียน, โพนทนา

ญ

ป-ญ	เณ ฌย	ปญญาเป-ญเป	ปลาด, ตั้งไว้, แต่งตั้ง, ฝัง, เก็บ [ต. ปญญตโต]
ญา	นา	ชานา	รู้ [สัต. ชณญา ภาวิส. ชานิสสตี ญสสตี อันต. ชานัน ทัฟ. ญาตพโพ ชานิตพโพ ต. ญาโต ตู. ญตวา ชานิตวา ชานีย ชายิตวา (นา>ย) ตเว. ญาตเว ตู. ญาตุ ชานิตู] ญจุ ชานนโก #ภสชชชานนโก ตู ญาตา ฐุ ฌมมญญ มตตญญ สพพญญ วรญญ วทญญ กตญญ รตตญญ ฌย ฌยโย ญุ ญาณัน #ทชชชานัน ตยย ญาตยย
ป-ญา	นา	ปญญา (นา>ย)	รู้, ปรากฏ [วัต. ปญญยติ ปญญาติ อช. ปญญาติ ต. ปญญาโต] อ ปญญา ญุ ปชานัน
วิ-ญา	นา	วิชานา	รู้แจ้ง, รู้พิเศษ [ต. วิชานิตวา] ฐุ วิญญ ฌย วิญญโย #สุวิญญโย ติ วิญญตติ ญุ วิญญานัน วิญญาปน วิชานัน
สั-ญา	นา	สขชานา	รู้พร้อม, รู้จัก, จำได้ [ต. สขชานิตวา] อ สขญา ญุ สขญาณัน สขชานัน
อนุ-ญา	นา	อนุชานา	อนุญาต [ต. อนุญญาโต]
อา-ญา	อ	อญญา	รู้, รู้ทั่วถึง, บรรลุ, ตรัสรู้ [วัต. อาณาเปติ เทต. 'ให้รู้ทั่ว' ส้ง, บังคับ อช. อญญาตี ต. อาณตโต ตู. อญญาติ] ตู ญาตา อญญาตา อ อญญ

ฐ

ฐป ญ	เณ ฌย	ฐเป ญเป	ตั้ง(ไว้), วาง, เก็บ สกมม. [วัต. ฐปาเปติ เทต. (ไม่วุทธิ)]
ป-ฐ	เณ ฌย	ปฐเป	เริ่มตั้ง, ตั้งก่อน
วิ-อว-ฐป ญ	เณ ฌย	วฏฐเป-ปย วตถเป-ปย	กำหนด, หมายถึง, ตั้งลงไว้ [วฏฐเป วตถเป วฏฐาเป วตถาเป เทต. (ไม่วุทธิ)]
อุ-ฐ	เณ ฌย	อุปฐเป	เข้าไปตั้ง, บำรุง, อุปฐาก สกมม. [วัต. อุปฐเปติ ตู. อุปฐเปตวา]
ฐา	อ	ฐา ตัญญ	ตั้ง(อยู่), ยืน, หยุด, ดำรง [วัต. ฐาติ ตัญญตี อช. อญญาตี อญญัส (อ-) ภาวิส. ฐสสตี ต. ฐิตอ #อญญิต (น-) ตู. ฐตวา ตู. ฐาตุ] สกมม. ฌย กปปญญาตี ญจุ ญมมญญโก อ มคคผลญญ ฌมมญญ ญมมญญ ปพพตญญ กปปญญ ติ ฐิตติ ญุ ฐานัน
นิ-ฐา	อ	นิญญา	ตั้ง, ตั้งลง, สำเร็จ, จบ [ต. นิญญิตโต]
ปฏี-อุ-ฐา-ห	อ	ปจจญญา-ฐ	ลุกขึ้นเฉพาะ, ต้อนรับ ฐา ธาตุ ลง ห อาคมได้เมื่อมีอุปสัคอยู่หน้าเท่านั้น [ต. ปจจญญา]
ปติ-ฐา-ห	อ	ปติญญา-ฐ	ตั้ง, ตั้งมั่น [ต. ปติญญา] ญจุ ปติญญาโก อ ปติญญา

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
สํ-ฐา-ห	อ	สณฐา-ฐห	ตั้ง, ตั้งด้วยดี, ยืนดี (ไม่ล้ม)
สํ-อุ-ฐา-ห	อ	สมณฐา-ฐห	ลุกขึ้นพร้อม, ตั้งขึ้นพร้อม [ต. สมณฐิตฺ ตู. สมณฐาย]
อธิ-ฐา-ห	อ	อธิฐา-ฐห	ตั้ง, ตั้งมั่น, อธิษฐาน [วัต. อธิฐฐาติ อธิฐฐุติ (แปลง อ เป็น เอ) ตู. อธิฐฐาย] ยุ อธิฐฐานํ
อุ-ฐา-ห	อ	อุฐา-ฐห	ลุกขึ้น, ตั้งขึ้น [ปัญญา. อุฐฐุหิ ต. อุฐฐิตฺ ตู. อุฐฐาย #ต. ปฐฐาย ใช้เป็นกริยาวิเสสนะ แปลว่า ตั้งก่อน, จำเดิม] ณิ อุฐฐายี ตุ อุฐฐาตา ยุ อุฐฐานํ
อุป-ฐา-ห	อ	อุปฐา-ฐห	ตั้งขึ้น, ปราบกฏ, ยืนใกล้, บำรุง, อุปฐาก [วัต. อุปฐฐาเปติ เทต. ต. อุปฐฐิตฺ ตู. อุปฐฐิตฺวา] ณฺว อุปฐฐากิ คิลานุปฐฐากิ สงฆุปฐฐากิ ยุ อุปฐฐานํ
อุ-ว-ฐา-ห	อ	วฐฐา-ฐห	ลุกขึ้น, ตั้งขึ้น, ออก [ต. วฐฐาย] ยุ วฐฐานํ
๗			
ทํส ทํส	อ	ทํส ทํส	กัด [ต. ทงฺโฐ ทงฺโฐ]
ด			
ตกก	ณณ	ตกเก-กย	ตริก ณ ธมมตกโก
ตจฉ	อ	ตจฉ	ถาก, ไส, ทำให้บาง ณฺว ตจฉโก
ตชช	อ ณณ	ตชช ตชเช-ชย	ค่า, ชู, ช่มชู, คุกคาม [#วัต. สนตชชติ]
ตท	อ	ตท	เกียดคร้าน, ประมาท, ไม่เอื้อเฟื้อ, เบียดเบียน
ตณ	โอ	ตโน ตนุ	แผ่ไป
ตป	อ ย ณณ	ตป ตปป ตปเป-ปย	ร้อน, เปร้อร้อน, เผา; อิ่ม, เอิบอิ่ม [วัต. #สนตปปติ ต. ตตโต] ณิ อาตปปี อ อาตโป ณ อาตโป อาตปโป
ตป	อ	ตป	สะคั่ง, กลัว; เป็นใหญ่ [วัต. #อตุตปติ โอตตปติ] อ โอตตปปี
ตปป	อ ณณ	ตปป ตปปเป-ปย	อิ่ม, เอิบอิ่ม, พอใจ; แสดง
ตร	อ	ตร	ข้าม, ผ่าน, กลิ้ง [ต. ตินฺณ] อ เวสสนตโร
อุ-ตร	อ	อุตตร	ข้ามขึ้น, ข้าม, ขึ้น [ต. อุตตินฺณ]
โอ-ตร	อ	โอตตร	ข้ามลง, ลง, โอบลง [ต. โอตตินฺณ] ยุ โอตตรณิ
ตส	ย	ตสส	กลัว, หวาดกลัว, สะคั่งกลัว ณ ตาโส
ติช	ช	ติติกช (เทวภาวะ)	อดทน; ผูก, ร้อย (ติช>ติช>ติติช>ติติก (แปลงเพราะ ช บัจ.)) อ ติติกชา
ติป	ย	ติปป	อิ่ม, เอิบอิ่ม [ต. ติตโต] ติ ติตติ
ติม	อ ณณ	เตม เตเม-มย	เปียก, ชื้น, ชุ่ม, ชุ่มชื้น [ต. ตินฺโต]

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
ติส	อ	ติส	อิม, เอิบอิม, ยินดี [ต. ติตโต]
ตีส	ณ ฌย	ตีเร-รย	ทำ(การงาน)สำเร็จ ยุ สนตีสณิ
ตุท	อ	ตุท	แทง, เสียบ; ชนะ, ครอบงำ, ทำอันตราย [วัต. #อภิตุทติ ต. #อภิตุโน]
ตุส	ย	ตุสส	ยินดี, เอิบอิม [ต. ตุสสุ] ณ สนโตโส ติ สนตุสสุ
ถ			
ถก	อ ฌ ฌย	ถก ถเก-กย	ปิด, กั้น, กระทบกระทั่ง
อุป-ถภิ	อ	อุปถมก อุปถมก	ช่วยเหลือ, ทำให้มั่นคง, อุดหนุน, อุปถัมภ์, คำจุน, สนับสนุน [ต. อุปถมกิตวา]
ถร	อ	ถร	ปูลาด
สั-ถร	อ	สนถร	ปู, ปูลาด
อธิ-โอ-ถร	อ	อชโณถร อชโณตถร	ท่วมทับ, ครอบงำ, ปกคลุม
อา-ถร	อ	อตถร	ปูลาด, กราน (กฐิน) [ต. อตถโต]
โอ-ถร	อ	โอตถร	ปูลาด, ปกคลุม, ปิดบัง, ท่วมทับ
ถิร	อ	ถิร	มั่นคง
ถุ	อ นา	ถว ถุนา	ชมเชย, ยกย่อง, สรรเสริญ อ สนถโว ติ ถุติ
ถเน	ณ ฌย	ถเน-นย	ลัก, ขโมย
โถม	ณ ฌย	โถเม-มย	ชมเชย, ยกย่อง, สรรเสริญ
ท			
ทม	ณ ฌย	ทเม-มย	ทรมาน, ฝึก [ต. ทนโต] ณ หตฺถิมโก กุลทมโก ณ ทมโม อ ทโม
สั-อา-ทย	เอ	สมาทเป (ย>ป)	ชักชวน [ต. สมาทเปตฺวา ต. สมาทปิโต] ณ สมาทปโก
ทล	อ ฌ ฌย	ทล ทาเล-ลย	ทำลาย, แดก [#วัต. ปทาเลติ]
ทท ทท	อ	ทท ทท	ไหม้, (อันไฟ) เผา [วัต. ทยหติ มาน . ทยหมาโน <i>กัม</i> . ต. ททโธ] ณ ฉวทาหโก ณ ปริฬาโห ยุ #อาพาหนิ
ทา	อ	เท ททา (เทวภาวะ)	ให้ (ทา>ทา>ทา>ทา) [วัต. ทชชติ ทมมิ ทมม; ทียติ ทียยติ <i>กัม</i> . สัต. ทชชยย ทชชา ทชชุ ทชชั ทีย . อททา อทท อัช . อทาสี อทสู ภวิส . ทสสติ มาน . ททมาโน ตัพ . ทาดพโพ ต . ทินโน ทตโต ตุ . ทตฺวา] ณ อทินนาทายี ณ ทายโก อน นทายโก-ยิกา ตุ ทาดา ณ เทยย อ आयुโท พลโท ปุรินโท ณ ทาโย ทานทาโย ทาย ยุ ทานิ

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
นิ-ทา	ย	นิทหาย	หลับ ตุ นิทหายิตา ยุ นิทหายนั อ นิทหา
ปฏฺิ-ทา	อ	ปฏฺิเท	ให้กลับ, ให้คืน
สํ-อา-ทา	ย	สมาทิย	ถือเอา, ยึดถือ [ตฺ. สมาทาย สมาทยิตวา]
สํ-อา-ทา	ณาเป เหตุ.	สมาทเป	ให้ถือเอา แปลให้เป็นกัตตุจาก ในความหมายว่า 'ชักชวน' [ตฺ. สมาทเปตวา ต. สมาทปีโต] ณฺว สมาทปโก
อา-ทา	ย	อาทีย	ถือเอา, ยึดถือ [ตฺ. อาทาย อาทยิตวา อาทยิตวา #ปริยาทาย อาณ. อนุปาทียาโน (น-อุป-)] อ #อนุปาทา
ทิว	ย	ทิพฺพ	เล่น อ เทโว
ทิส	อ	ปสฺส	เห็น [วัต. ทิสฺสติ <i>กัม. สัต.</i> ทกฺเขมฺ <i>เอยฺยยาม>เอมฺ ุหฺย.</i> อทฺทส อทฺทสํ อชฺ. อทฺทสํสุ อทฺทสํ (อทฺทสิมฺหา) ภวิส. ทกฺชติ; อนฺย. ทสฺสนฺนํ ตฺพ. ทฺลฺลพฺโพ ต. ทฺลฺลฺ; ตฺ. ทิสฺวา ทิสฺวาน ตฺ. ทฺลฺลฺ ณฺ ุภยทสฺสิ ปรวฺชชานฺนฺปสฺสิ ช ทฺททฺโส สฺทฺททฺโส สฺทฺทโส ติ ทฺลฺลฺ ยุ ทสฺสนํ อาวฺ ุภยทสฺสวฺ สฺทฺททสฺสวฺ
ทิส	อ	ทิสฺส	เห็น, ปรากฏ
ทิส	ณ ญ	เทเส-สย	แสดง (<i>นามธรรม</i>), กล่าว, สวด [ภวิส. เทเสสฺสติ] ณฺว เทสโก ุณมฺเทสโก ุภตฺตฺเทสโก ุคคฺคฺเทสโก ยุ เทสฺนา ุณมฺเทสฺนา
ทิส	ณ ญ	ทเส-สย	แสดง (<i>รูปธรรม</i>) [อชฺ. ทเสสฺสิ ทเสสฺสุ ทสฺสย ทสฺสยฺสุ]
นิ-ทิส	อ ย	นิทฺทิส นิตฺส	ชี้แจง, แสดง, อธิบาย; อ้าง, อ้างถึง [ต. นิตฺทฺิฐฺ นิตฺสฺสิโต] ยุ นิตฺสฺสนํ
อป-ทิส	อ ย	อปทิส อปทิสฺส	แสดงอ้าง, อ้าง, กล่าวอ้าง, ชี้แจง [ตฺ. อปทิสฺตวา] อ อปทฺโส ณ อปเทโส ยุ อปทิสฺนํ
อุ-ทิส	อ ณ ญ	อุทฺทิส อุทฺเทเส-สย	แสดงขึ้น [ปญฺ. อุทฺทิสฺตฺ ตฺ. อุทฺทิสฺตฺวา อุทฺทิสฺย; อุทฺทิสฺส 'เจาะจง' ใช้เป็นกริยาวิเสสนะ]
ทฺิ	ณ ญ	ทฺิเป-ปย	ประกาศ, แสดง ยุ ทฺิปนา ทฺิปนํ <i>การแสดง คำชี้แจง</i>
ทฺิ	ย	ทฺิปป	สว่าง, รุ่งเรือง, โพล่ง; ร้อน, ไหม้ [#ต. อาทิตโต] ณ ทฺิโป ปทฺิโป <i>ประทีป, โคมไฟ</i> ทฺิโป ทฺิปป ติ ทิตฺติ ความสว่าง รุ่งเรือง
ทฺุ	ณฺ ณา; นา	ทฺุณ ทฺุณา ทฺุณา	เบียดเบียน อ อุพทฺุโว
ทฺุส	ย	ทฺุสฺส	ไม่ชอบใจ, ทำลาย, ประทุษร้าย [ต. ทฺุสฺสฺ] ณ โทโส ปทฺุโส
ทฺุท	อ	ทฺุท โทท	รดน้ำนม; ให้เต็ม; ฆ่า; ทำลาย
ทฺุส	ณ ญ	ทฺุเส-สย	กำจัด, ทำลาย, ประทุษร้าย ณฺว ุกลทฺุสโก ุณฺทฺุสโก
เท	อ	ทย	รักษา, ป้องกัน; หลับ; ชำระ; ดูหมิ่น [#วัต. นิตฺทฺายติ โวทฺายติ ตฺ. ปรีโยทาเปตวา]

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
			อ ทยา #นิททา ยุ #โวทาน์ โวทาปนั
เทว	อ	เทว	ร้องไห้, คร่ำครวญ; เล่น [#วัต. ปริเทวติ]
ธ			
ธม	อ	ธม	ทำเป่าให้มีเสียง, เป่าให้ดัง; ก่อไฟ, เป่าไฟ
อุป-ธร	ณ ฌย	อุปธาระ-รย	ใคร่ครวญ, พิจารณา
ธัส	ณ ฌย	ธเส-สย	กำจัด, ทำลาย
นิ-ธา	อ เอ	นิธะ นิทท	มอบให้, ฝากไว้, ฝัง, ตั้ง [ต. นิหิตโต] อิ นิธิ #สนุนิธิ ยุ ธาตุนิธานั
ป-นิ-ธา	อ	ปณิทธ	ตั้งมั่น, มั่นคง [ต. ปณิหิตโต ต. ปณิธาย #อุปนิธาย]
ปริ-ธา	อ	ปริธา ปริทท	นุ่งห่ม
ปิ-ธา	อ	ปิธา ปิทท	ปกปิด, ห่อหุ้ม, ปิด, กั้น [วัต. ปิททาเปติ เทตฺ. (ไมวุทธิ) ต. ปิทหิตโต ปิทิตโต]
สั-ธา	อ	สนุธา สททท	เลื่อมใส, เชื้อถือ; เชื่อมต่อ อิ สนุธิ
สั-ธา	อ		หมายเอา [ต. สนุธาย ใช้เป็นกิริยาวิเสสนะ]
สั-อา-ธา	อ เอ	สมาเท สมาทท	ยกขึ้น, ตั้งขึ้น, ตั้งมั่น, มั่นคง [ต. สมาหิตโต #สุสมาหิตโต] อิ สมาธิ
อนฺตร-ธา	อ ย	อนฺตรธาย	ไม่เห็น, ไม่ปรากฏ, อันตรธานไป [ต. อนฺตรหิตโต]
อปิ-ธา	อ	อปิธา อพิทท	ปกปิด, ห่อหุ้ม, ปิด, กั้น [ต. อพิหิตโต อพิหิตโต]
อว-ธา	อ	โอทท	ฟุ้ง [วัต. (โสต) โอททติ ต. โอทิตโต]
อา-ธา	อ เอ	อาเท อาทท	ยกขึ้น, ตั้งขึ้น [ต. อาหิตโต]
สั-วิ-ธา/ทท	อ	สัวิทท	จัดแจง, เตรียมการ, ประกอบ
ธา ธร	อ ฌ ฌย	ธร ธาระ-รย ทธา (เทวภาวะ)	ทรงไว้, ทรงจำ; รองรับ ตุ ธาตุ ธาตา ณฺย #มารเธยย์ อ วิชชาธโร วินยธโร ฌมมธโร กาสาวธโร ตปิฏกธโร ชุตินธโร ปัสสูกธโร อิทธิมยปตตจิวรธโร อุตตมรูปธรา (อิตถิ) อิ อุทธิ (อุทท-) ยุ สโมธานั (สั-โอ-) ธรณั
ธาว	อ	ธาว	วิ่ง
จุ	นา	จุนา	กำจัด, ทำลาย
ฐม ศัพท์	อายุ	ฐมาย	ประพฤติ(ให้เข็น)เพียงดั่งคว้น, ทำตบดั่งคว้น
โธว	อ	โธว	ล้าง
น			
นจจ	อ	นจจ	พ้อนรำ

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
นฏ	ณ ฌย	นฏ นฏ-ณฺย	พ้อนรำ [ต. นจฺจ นฏฺโณ] ณฺ นฏโก-กา
นท	อ ฌย	นท นาเท-ทย	บันลือเสียง
นนท	อ	นนท	ยินดี, อิ่มใจ [#วัด. อภินนทติ] อ อานนโท อิ นนทิ ยุ นนทน์
นม	อ	นม	น่อม, นอบน้อม
วิ-อติ-นม	ณ ฌย	วิตินาเม-มย	(ยังคง) ให้น่อมไปล่องวิเศษ, ให้เวลาผ่านไป <i>เหตุ.</i>
อุป-นม	ณ ฌย	อุปนาเม-มย	น่อมเข้าไป, นำเข้าไป, น่อมถวาย
โอ-นม	อ	โอนม	น่อมลง, ก้มลง [วัด. โอนมาเปติ <i>เหตุ.</i> (ไม่วุทธิ) ต. โอนโต]
นมสส	อ	นมสส	น่อมไหว้
นส	ย	นสส	ฉิบหาย, พิณาศ [วัด. นาเสติ นาสยติ <i>เหตุ.</i> ต. นฏฺโฐ; นาสีโต <i>เหตุกัม.</i>] ณฺ กปฺวินาสโก ณ วินาโส
สํ-นท	ย	สนนยท	ผูก, สวม (เกวียน) [ต. สนนทฺโธ ตฺ. สนนยท] ยุ #อุปนยทน์
นिति	อ	นินท	ติเตียน, นินทา อ นินทา
นิตฺทา ศัพท์	อายุ	นิตฺทาย	หลับ, ประพฤติหลับ (<i>บาลีไวยากรณ์</i>)
นิ นี	อ	เน นย	นำไป [วัด. นียติ <i>กัม.</i> ต. นีโต ตฺ. เนตฺวา] ณฺ นายโก-ยิกา โลกนายโก ตุ เนตา ณฺย เนยโย เวเนยโย อ นโย วินโย ติ ภาเนตฺติ ยุ นยน์
อป-นี	อ	อปเน	นำออก
อา-นี	อ	อาเน	นำมา [ต. อาনীโต]
นุท	อ	นุท	ชั้ตไป, ขว้าง, ทิ้ง, ขจัด, บรรเทา [#วัด. วิโนทติ ปนุทติ อปนุทติ]
นุทา นทา	ย	นุทาย นทาย	อาบ [วัด. นทาเปติ <i>เหตุ.</i> (ไม่วุทธิ) ยุ นทานน์

ป

ปลุ	อ	ปลว	ไป, ลอยไป (ในน้ำ)
ปจ	อ	ปจ	หุง, ต้ม, ปรง (อาหาร), เผา, ไหม้ <i>สกมม.</i> [วัด. ปจฺจติ <i>กัม.</i> ; ปจาเปติ <i>เหตุ.</i> (ไม่วุทธิ) มาน. ปจฺจมาโน <i>กัม.</i> ต. ปกโก] อ นิปโก ณ ปาโก
ปจ	ย	ปจจ	สุก <i>อกมม.</i> [ต. ปกโก] ณ วิปาโก ปริปาโก
ปณฺท	อ	ปณฺท	ถาม [#วัด. ปริปณฺทติ]
ปฐฺ	อ	ปฐฺ	บอก, กล่าว, แสดง
ปต	อ	ปต	ตก, ล้ม, (ครรภ์) แท้ง [วัด. ปาเตติ ต. ปาตีโต <i>เหตุกัม.</i> #วัด. ปปติ] ณิ ปาณาติปาตี

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
สํ-นิ-ปต	อ	สนนิปต	ประชุม
อธิ-อุ-ปต	อ	อชฌุปต	ตกลง, โฉบบลง [ต. อชฌุปตโต]
อุ-ปต	อ	อุปต	กระโดดขึ้น, บินขึ้น, เหาะขึ้น ยุ อุปตณํ
ปตถ	ณ ฌย	ปตเถ-ถย	ปรารถนา, ออยาก, ต้องการ, ขอ, มุ่งหวัง [มาน. ปตถยาโน อาน. ปตถยาโน] ยุ ปตถนา
ปท	ย	ปชช	ไป, ถึง, บรรลุ, ต้อง [ต. ปตโต ตู. ปตวา ตํ. ปตตุ] อ ปโท ณ ปาโท ติ ปตติ ยุ ปชชนํ
นิ-ปท	ย	นิปชช	นอน, หมอบ [ต. นิปนโน] ณ นิปชชา
นิ-ปท	ย	นิปชช นิปผชช	ถึงพร้อม, สำเร็จ, สมบูรณ์ [วัต. นิปผาเทติ เทต. ต. นิปนโน นิปผโน] ติ นิปตติ นิปผตติ
ปฎิ-ปท	ย	ปฎิปชช	ไป, เดินไป, ดำเนินไป, ปฏิบัติ, ประณิบัติ [ต. ปฏิปนโน] อ ปฏิปทา ติ ปฏิปตติ ยุ ปฏิปชชนํ
ปฎิ-ปท	ณ ฌย	ปฎิปาเท-ทย	มอบให้, จัดหาให้, จัดแจง, ให้สำเร็จ, บันดาล
สํ-ปท	ย	สมปชช	ถึงพร้อม, สำเร็จ, สมบูรณ์ [วัต. สมปาเทติ เทต. ต. สมปโต สมปนโน; สมปาทีโต เทตกัม.] อ สมปทา ติ สมปตติ
อา-ปท	ย	อาปชช	ถึง, ต้อง (อาบัติ, โทษ) [ต. อาปนโน] ติ อาปตติ #สมปาตติ ยุ อาปชชนํ
อุ-ปท	ย	อุปชช	เกิดขึ้น [วัต. อุปาเทติ เทต. อัช. อุปาที อุ-ท-อ-ปท-ย-อิ] ต. อุปปนโน; อุปปาทีโต เทตกัม. ตู. อุปชชช ตุ อุปชชชตา ณ อุปปาโท ติ อุปตติ ยุ อุปชชนํ
อุ-ปท	ย	อุปชช	เกิดขึ้น, ปรากฏขึ้น; เข้าถึง [วัต. อุปชชเร (=อุปชชชติ ใช้ในคาถา)] ยุ อุปชชนํ
ปพพต ศัพท์	อายุ	ปพพตาย	ประพฤติ(ให้เป็น)เพียงดังภูเขา, ทำตนดังภูเขา
ปลว	อ	ปลว	ไป, ลอยไป (ในน้ำ)
ปลาย	อ	ปลาย	หนีไป [ต. ปลาโต; ปลาปีโต เทตกัม. ตู. ปลาเปตวา เทต. (ไม่วุทธิ)]
ปท	ณ ฌย	ปาเท-ทย	ส่งไป [ต. ปหิโต ตัพ. ปาเทตโพ]
ปา	อ	ปา ปิว	ดื่ม, รักษา; บริโภค; ให้เต็ม; ถึง [วัต. ปาเยติ เทต. ต. ปีโต ตู. ปีตวา; ปาเยตวา เทต. ตํ. ปาตุํ ปิวิตุํ] ณิ มชชปายี ฌนปายี ณ ปายโก ชีรปโก ณ ยเยยํ อ ปาโท กจจโป ณ โคโป ติ ปีติ ปติ ยุ ปานํ
ปา	ส	ปิवास (เทวภาวะ)	ปรารถนาจะดื่ม, ออยากดื่ม, กระจายน้ำ (<ปา><ปา><ปี><ป><วา>) [ต. ปีปาลีโต] อ ปีปาสา
पाल		ปาเล-ลย	รักษา ณ ปาลโก โคปาลโก ฌนปาลโก ปเวณิปาลโก ตุ ปาลยิตา ณ ทวารปาโล อูยยานปาโล
ปิย	อ	ปิย	รัก อ ปิโย

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
ปิลธิ	อ	ปิลนธ	ประดับ, ตกแต่ง
ปีห	ณ ฌย	ปีเห-หย	ปรารถนา; กระหึ่ม? (<i>ครีมีใจ, ภูมีใจ, อิมใจ</i>)
ปีฬ	ณ ฌย	ปีฬ-หย	เปียดเปียน, บีบคั้น, ฆ่า
ปุ	อ นา	ปว ปุนา	ชำระ, สะอาด, หมดจต ณฺว ปาวโก
ปุจจ	อ	ปุจจ	ถาม [ต. ปุจฺจฺฐ] อ ปุจฺจมา ยุ ปุจฺจณํ
อา-ปุจจ	อ	อาปุจจ	ถามโดยเอื้อเพื่อ, ถามหา, อําลา; ขออนุญาต [ต. อาปุจฺจมา] อ อาปุจฺจมา
ปุณณ	อ	ปุณณ ปุณช	เช็ด, ถู, ชำระ, กวาด
ปุตต ศัพท์	อีย	ปุตตย	ประพฤติ(ให้เข็น)เพียงดั่งบุตร, ทำตัวเหมือนลูก
ปุถ	ย ฌ ฌย	ปุตถย โปเถ-ถย	ประหาร, ทบ, ตี [#วัต. นิโปเถติ]
ปุप्ผ	อ	ปุप्ผ	บาน อ ปุप्ผํ
ปุส	อ ย นา ณ ฌย	ปุส ปุสส ปุสนา โปเส-สย	เลี้ยงดู ณฺว มาตโปสโก
ปุช	ณ ฌย	ปุเช-ชย	บูชา ณฺว อัจฉริยปุชโก ปติปุชิกา (อิตถิ) อ ปุชา
ปุร	อ	ปุร	เต็ม [วัต. ปุเรติ เหตุ. ต. ปุเรตวา เหตุ. ต. ปุณฺณเณ; ปุริโต เหตุกัม.] ยุ ปุรณํ
เปส	ณ ฌย	เปเส-สย	ส่งไป [ต. เปสิโต]
ผ			
ผร	อ	ผร	แผ่ไป
ผล	อ	ผล	แตกสลาย; ทำลาย; สำเร็จ, เผล็ดผล
ผล ผฬ	ณ ฌย	ผาเล-ลย	ตัด, ฆ่า
ผายี	อ	ผาย	เจริญ, เพิ่ม [ต. ผาโต ผีโต] ยุ ผเณ ติ ผาติ
ผุ	นา	ผุณา	ฝืด, โปรง, โรย
ผุฏ	อ ฌ ฌย	ผุฏ โผฏฺเฐ-ฏย	บาน, เผยออก, แดก, ทำลาย, สลาย; สะบัด, ปรบ [ต. ผุฏฺโล] ยุ โผฏฺณํ ปรบ(มือ)
ผุหล	อ	ผุหล	บาน, เผยออก, แดก, ทำลาย, สลาย [ต. ผุหลฺโต]
ผุส	อ	ผุส ผุสส	ถูกต้อง, สัมผัส [ต. ผุสฺฐ ติ. ผุสฺฐิ] ณ ผสฺโส
พนธ	อ	พนธ	ผูก, พัน, มัด, รััด [ต. พนฺธो พพฺธो]
อนฺ-พนธ	อ	อนฺพนธ	ตาม, ติดตาม
พท	อ	พท	เจริญ, มั่นคง [ต. พาทฺโห]

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
พธ	อ	พธ	ห้าม; ทำลาย, ฆ่า, เบียดเบียน อ อาพาโธ
ป-พธ	ย	ปพฺพชฌ	ตื่น, รู้ [ต. ปพฺพโธ] ตฺ บโพบเธา เหตุ.
พธ	ย	พฺพชฌ	รู้, ตรัสรู้, ตื่น [ต. พฺพโธ อาน. #อภิสมพฺพชาน] ตฺ พฺพชฌิตา ข ทฺรณฺโพนฺ อิ โพนฺ ติ พฺพชฌินฺ ยุ พฺพชฌนฺ
พฺพชฌ	ณ ฌย	พฺพชฌ	เบียดเบียน ณ ปลีโพโธ (ปริ-)
ภ			
ภกข	เอ	ภกฺเข	กิน อ ภกฺขา
ภช	อ	ภช	แบ่ง, จำแนก; คบ, เสพ ณฺย ภาคโย ณ สวิภาโค ติ ภตฺติ วิภตฺติ ยุ ภชนฺ
ภณฺช	อ	ภณฺช	หัก, ฆ่า, ทำลาย [ต. ภคฺโค ภณฺชฺ] ณ ภคฺโค ภงฺโค
ภณ	อ	ภณ	บอก, กล่าว, แสดง ณิ ฌมฺภานิ ปิยภานิ พหุภานิ
ภม	อ	ภม	หัน, หมุน [ต. ภนฺโต]
วิ-ภม	อ	วิพฺภม	หันกลับ, หมุนกลับ, หมุนผิด, สึก, ลาสึกขา [ต. วิพฺภนฺโต]
ภมฺภ	อ	ภมฺภ	กลัว, หวั่นไหว, หวาดเสียว
ภร	อ	ภร	เลี้ยงดู; นำไป [ต. ภโต-ภฺโร ภจฺโจ] ตฺ ภตฺตา ข พฺพภโร สุภโร ณฺย ภาริโย อ มาตาเปติภโร อตฺตภโร ติ ภติ ยุ ภรณฺ
ภสฺส	ณ ฌย	ภสฺเส-สย	พูดคุย, บ่น, ต่ำ
ภสฺส	อ	ภสฺส	พลัดตก, พลาด, เคลื่อน, หล่น, ล้ม, หัก; รุ่งเรือง, ส่องสว่าง [ต. ภณฺชฺ]
ภา	อ	ภา ภาย	สว่าง, รุ่งเรือง, แจ่มแจ้ง [#วัต. วิภาติ วิภายติ ปภาติ ปฏฺวิภาติ ต. วิภาโต] ภฺวิ #ปภา
ภาช	ณ ฌย	ภาเช-ชย	แจก, จำแนก ณ ภาคो ติ วิภตฺติ
ปริ-ภาส	อ	ปริภาส	ต่ำ
ภาส	อ	ภาส	บอก, กล่าว, แสดง [#อช. อชฺฌภาสิ อธิ-อ-ภาส] ณิ สุภาสิตภาสิ
ภาส	อ	ภาส	สว่าง, รุ่งเรือง; พูด ยุ ภาสโน
ภิกข	อ	ภิกข	ขอ ฐ ภิกฺขุ อ ภิกฺขา
ภิท	อ	ภินฺท	ทำลาย, ต่อย, ตัด สภมฺ . [ต. ภินฺโน] ตฺ เกตฺตา
ภิท	ย	ภิชฺช	แตก; ต่างกัน อภมฺ . [ต. ภินฺโน #วัต. ปภิชฺชติ] อ #ปฏฺวิสมภิทา ณ เกโท สิลเกโท
สภิท	อ	สมภินฺท	เรียกราย, ปะปน, เคลื่อนกล่น [ต. สมภินฺโน]
ภิลิ	อ	ภิลิ	กลัว [วัต. ภิสฺสาเปติ เหตุ.] ยุ ภิลินฺ ความกลัว, น่าหวาดเสียว

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
ภี	อ	ภาย	กลัว [ต. ภีโต ตู. ภายิตวา] ณ ภยฺ ภรโว รุ ภีรุ ภีรุโก
ปริ-ภุช	อ	ปริภุช	(คน) บริโภค; กิน, ใช้สอย [ต. ปริภุชโต]
ภุช	อ	ภุช	(คน) กิน, บริโภค [ภวิส. โภกชติ อนิย. โภชนิโย ต. ภุชโต ตู. ภุชวา] ณิ โภคิ กามโภคิ ณฺว คามโภโก ณฺย โภคโค ณ โภโค ปาฐิโภโค ติ ภุชติ ยฺ โภชนิ ภุชนิ
ภุช	ข	พฺภุช (เทวภาวะ)	ปรารถนาจะกิน, อยากกิน, ทิว (ภุช>ภุช>ภุช>พฺภุช>พฺภุช (แปลงเพราะ ข ปัจ.))
ภุช	อ	ภุช	คต, งอ, (ง) ขต [ต. #อาภุชิตวา (นั่ง) คู้(บัลลังก์)]
ปาตุ-ภุ	อ	ปาตุภว	ปรากฏ, มีปรากฏ, ปรากฏชัด [อช. ปาตุภวิ]
ภุ	ณ... ณฺปย เหตุ.	ภาเว-วย ภาวาเป-ปย	(ทำให้)เจริญ-มี-เป็น, อบรม(จิต) [ต. ภาวิต เหตุกัม.]
ภุ	อ	ภว	มี, เป็น [อนิย. ภวานิโย ต. ภุโต; ภาวิต เหตุกัม. ตู. ภวิตวา; ภาเวตวา เหตุ.] ภวิ สยฺภู สยฺมภู สพฺพภิกฺภู อภิกฺภู ณิ วิภาวี ตุ ภวิตา #อภิกฺวิตา อ ภโว ปภโว อตตสมภโว ณ ภาโว วิภโว ติ สมภุติ วิภุติ ยฺ ภวานิ ภาวานา
อภิ-ภุ	อ	อภิกว	ครอบงำ [ต. อภิกฺวโต ตู. อภิกฺขย] ภวิ อภิกฺภู #สพฺพภิกฺภู
ภุส	อ ณ ณย	ภุส ภูเส-สย	ประดับ, ตกแต่ง ยฺ #วิภูสนิ
ม			
มกฺข	อ ณ ณย	มกฺข มกฺเข-ขย	ทา, ลูบไล้, ลบหลู่
ปริ-มชฺช	อ	ปริมชฺช	ปัด, กวาด, ขัด, ถู, นวด, ลูบ, คล้า
สํ-มชฺช	อ	สมมชฺช	ปัด, กวาด, ขัด, ถู, นวด
มจฺธิ	อ เอ	มณฺฑา มณฺฑา	ประดับ, ตกแต่ง ยฺ มณฺฑานิ
มถ มตถ	อ	มถ มตถ มเถ	รวบกวาน, ทำให้วุ่นวาย, ย่ำยี
มท	ย	มชฺช	เมา, ประมาท, เลินเล่อ [#ต. ปมตฺโต ตู. ปมชฺช] ณฺย มชฺช ณ ปมาโท
มทฺท	อ	มทฺท	เหยียบ, ย่ำ, ย่ำยี, ขย่ำ [ต. มตฺโต]
โอ-มทฺท	อ	โอมทฺท	เหยียบลง, ขย่มลง ...
มน	ย	มณฺญ	รู้, เข้าใจ, สำคัญ, คิด
มน	โอ	มโน	รู้, รู้จัก, บรรลุ, ตรัสรู้ ติ มติ สารมติ
สํ-มน	โอ	สมมโน?	รู้พร้อม ... [ต. สมมโต] ติ สมมติ
อติ-มน	ย	อติมณฺญ	ดูถูก, ดูหมิ่น

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
นิ-มนต	ณ ฌย	นิมนเต-ตย	เรียกมา, นิมนต์
มนต	ณ ฌย	มนเต-ตย	ปรึกษา, พูดอย่างลับๆ [อักษ. มนเตสิ มนเตสุ มนตยิ มนตยีสุ]
อา-มนต	ณ ฌย	อามนเต-ตย	เรียกมา
มร	อ	มร	ตาย [วัต. มียยติ มียติ (มร>มียย มีย) มาน. มียยมาโน มียมาโน ต. มโต; มาริโต มาราปีโต เหตุกัม.] ณฺ หตถิมารโก ณ มาโร ยุ มรณํ
มริส	ณ ฌย	มริเส-สย	อดทน, อดกลั้น, ปีกปั้น, ทนทาน, มั่นคง
ปรา-มส	อ	ปรามส	จับต้อง, ลูบคลำ, ยึดมั่น [ต. ปรามภูโฐ] ณ ปรามาส
อา-มส	อ	आमส	จับต้อง, ลูบคลำ [ต. आमภูโฐ]
มา	อ ย นา โอ	มา มาย มินา มิโน	รัก, ทะนุถนอม; นับ, ชั่ง, เปรียบเทียบ [ต. นิमितตํ] ตุ มาตา อ ปฏิม่า ปติมา ณ มตตา ธณฺญมาโย ยุ มานํ ปมาณํ ปริมาณํ อูปมานํ
มาน	อ ฌ ฌย	มาน มาเน-นย	บูชา, นับถือ อ มาโน ความถือตัว ยุ มานนํ มานนา
อติ-มาน	ณ ฌย	อติมาน-นย	เย่อหยิ่ง, จองทอง อ อติมาโน ความ~ อิ ตํ. อติมานี ผู้มี~
มาน	ส	วิ-วิมัส (เทวภาวะ)	ไตร่ตรอง ทดลอง พิจารณา ไต่สวน (มาน>มาน>มามาน>มีมาน>วิมาน>วิม (แปลงเพราะ ส ปัจ.))
มาป	ณ ฌย	มาเป-ปย	สร้าง, ก่อสร้าง, เนรมิต [#วัต. อติมาเปติ] (เป็น เหตุ.ข้าง)
มิเล	อ	มิลาย	เหี่ยวเฉา, อับแสง [ต. มิลาโต]
มิส	อ	มิส	หลับตา [#วัต. นิเมสติ นิมมสติ]
อุ-มิส	อ	อุมมิส	เปิดตา, ลืมตา
อุ-มิท	อ	อุมมิท	ถ่ายปัสสาวะรด
มิล	อ ฌ ฌย	มิล มีเล-ลย	หลับตา [#วัต. นิมีลติ]
อุ-มิล	อ	อุมมิล	เปิดตา, ลืมตา
มุจ	อ	มุลจ	ปล่อย, แก้, ถอด สกมม. [อักษ. โมจยิ ยอากม ภาวิส. โมกขติ ต. มุตโต ตู. โมเจตุ #โอมุกโก]
มุจ	ย	มุจจ	หลุด, พัน อกมม. [ภาวิส. โมกขติ ต. มุตโต] อ โมกโข วิโมกโข ติ วิมุตติ
มุจจ	อ	มุจจ	หลง, เป็นลม, สลบ, แน่닝
นิ-มุชช	อ	นิมุชช	จม, จมลง, ดำลง, ดำน้ำ [ต. นิมฺมุคฺโค]
มุท	อ	โมท	ยินดี [#วัต. ปโมทติ]
มุณ	นา	มุณา	รู้, ตรัสรู้; ฝังอยู่ อ โมนํ อิ มุณี
มุส	ย	มุสส	ลืมน [ต. มฺมุโฐ #วัต. ปมุสสติ ต. ปมุโฐ]

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
มูห	ย	มูยห	หลง [ต. มุหฺโท มุหฺโท] ณ โมโห
ย			
ยช	อ	ยช	บูชา, บูชาเทพ, เช่นสรวง [ต. ยฺชฺโฐ] ณ ยาโค ยฺ ยชนํ
นิ-ยต	ณ ฌย	นียยาเท-ทย (ต>ท)	มอบให้, แลกเปลี่ยน (คัมภีร์ฝ่ายศาสนาแปลง ต เป็น ท ส่วนคัมภีร์ฝ่ายโลกก็ยะไม่แปลงเป็น ท)
ปฏิ-ยต	ณ ฌย	ปฏิยาเท-ทย (ต>ท)	ตักแตง, จัดแจง [ต. ปฏิยตโต]
นิ-ยมุ	อ	นियม นียจฉ	ตัดสิน, วินิจฉัย, กำหนด; ประพฤติ [ต. นียโต] อ #วินิจฉโย
สํ-ยมุ	อ	สํยม สํยจฉ	สำรวจ, ชมอินทรีย์ [ต. สํยโต] อ สํยม สณญโม
ยา	อ ย	ยา ยาย	ไป, เป็นไป; ถึง, บรรลุ อ วโย ยฺ ยานํ
याจ	อ	याจ	ขอ ณ ฺยาจโก
ยฺช	อ ฌ ฌย	โยช โยเช-ชย	ผูก, ประกอบ, รวบรวม [วต. ยฺชชติ กม. #วต. สโยเชติ ต. ยฺชโต #ปยฺชโต สมปยฺชโต] ณ โยโคโค นโยชช ณ โยโค #อุปโยโค ยฺ ยฺชชนํ
ยฺช	อ	ยฺช	ผูก, ประกอบ, รวบรวม; อุตสาหะ, พยายาม [#วต. อนุยฺชชติ ต. อนุยฺชโต]
ยฺช	ย	ยฺชช	ตั้งใจ, ตั้งมั่น, มั่นคง; ควณ, สมคณ, ถูกต้อง, ใช้ได้ [ต. ยฺชโต] ติ ยฺชติ
อุ-ยฺช	เอ	อุยโยเช	ส่งไป [ต. อุยโยชโต]
ปริ-ยต			เล่าเรียน [ต. ปริยตโต] ติ ปริยตติ
ยฺช	อ ย	โยช ยฺชณ	รบ, สู้ [ต. ยฺชโร #ปยฺชโร] ตุ ยฺชณิตา
ร			
รกช	อ	รกช	รักษา ณิ วาจานุรกช ณ ฺรกชโก-ชิกา #อารกชโก วัสดุรกชโก ตุ รกชิตา ช ฺรกชโย ยฺ รกชณํ
รจ	ณ ฌย	รเจ-จย	ทำ, จัดแจง, แต่ง, เรียบเรียง, รจนา
รณช รนช	อ ย	รช รณช รชช	กำหนด, ย้อม [ต. รตโต #วिरตโต เปื่อนหาย คลายกำหนด] ณ ราโค รงโค #วिरาโค
สํ-อา-รณช	ย	สารชช	กำหนดนัก, ย้อม [ต. สารตโต]
อา-รณ	อ ย	อารณ อารณ	ปรารณ, (กล่าวถึง, ตั้งต้น, ดำริ), ทำ, เริ่ม, ลงมือ, พยายาม [ต. อารทโร #อจจาทโร ต. อารณ อารท ต. อารทฺฐ]
รม	อ	รม	ยินดี [อนิย. รมณีย ต. รโต #ต. อภิรมม] กวิ กุณชโร (กุณช-) อ มโนรม ณ อาราโม ติ รติ ยฺ อารมณํ
รห	อ ฌ ฌย	รห รห-ทย	สละ, ทิ้ง
อป-ราร	ย	อปรชณ	ประทุษร้าย, ผิด

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
อา-ราธ	อ ย	อาราธ อารชฌม	เชื้อเชิญ, อาราธนา; ยินดี
รุ	อ	รว โร	ร้อง [#วัต. วีรวติ] ณ รโว
รุจ	ย เณ ฌย	รุจจ โรเจ-จย	ชอบ, ยินดี [ต. รุจิโต] ณิ ฌมมรุจิ
รุจ	อ	โรจ	รุ่งเรือง, งดงาม [#วัต. วีโรจติ] อิ รุจิ ฌมมรุจิ ยุ โรจโน วีโรจโน
อา-รุจ	เณ ฌย	อาโรเจ-จย	บอก, กล่าว [อช. อาโรเจสิ อาโรเจสุ อาโรจยิ อาโรจยีสุ]
รุช	ย	รุชช	แทง, เสียดแทง; เป็นโรค, เจ็บป่วย ณ โรโค
รุท	อ	รุท โรท	ร้องไห้, หลั่งน้ำตา [ต. รุณโน; รุณณิ การ~ #อช. ปโรท]
รุธ	อ เอ	รุธ รุณธิ รุณธี รุณเธ รุณโธ	ปิด, กั้น, ห้าม [ต. รุทโธ]
วิ-รุธ	ย	วิรุชฌม	คัดค้าน, ขัดแย้ง; ปราบปราม
รูป	เณ ฌย	โรเป-ปย	หว่าน, ปลูก; ยก [ต. โรปีโต] ยุ โรปนํ
วิ-โอ-รูป	เณ ฌย	โวโรเป-ปย	ยกลง, ปลงลง [วัต. (ชีวิตา) โวโรเปติ ปลงลงจากชีวิต =ฆ่า ต. โวโรปีโต] ยุ โวโรปนํ
อา-รูป	เณ ฌย	อาโรเป-ปย	ยก, ยกขึ้น [ต. อาโรปีโต] ยุ อาโรปนํ
รุท	อ	รุท	ขึ้น, งอก, ขึ้น, ปราบกฎ, เกิด [ต. รุพโห] อ สิโรรุโห ยุ โรทณิ #เทโวโรทโน อภิรุทณิ
อว-รุท	อ	โอโรท	ลง, โนมลง [#วัต. ปจโจโรทติ ตู. โอรุยห]
อา-รุท	อ	อารุท-โรท	ขึ้น, งอก [ต. อารุพโห ตู. อารุยห #วัต. อภิรุทติ]
ล			
ลกข	เณ ฌย	ลกข-ขย	กำหนด [#วัต. สลลกขติ]
ลค	อ	ลค ลคค	ติด, ข้อง, เกี่ยวข้อง, แขนง, คล้อง [ต. ลคโค]
ลขมิ	อ เณ ฌย	ลงขม ลงขเม-ขย	กระโดด, เหาะ, เเหิน, ลอยไป [#วัต. อุลลงขติ]
ลขซี	อ	ลขช	อายุ, ละอายุ อ ลขชา
ป-ลป	อ	ปลป	พุดเพื่อเจ้อ
ลป	อ	ลป	พุด ณ ลาโป
วิ-ลป	อ	วิลป	พุดคร่ำครวญ
สํ-ลป	อ	สลลป	พุดเจรจาโต้ตอบกัน ณ สลลาโป
อนุ-ลป	อ	อนุลป	พุดมาก พุดเพื่อเจ้อ
อป-ลป	อ	อปลป	พุดผิด

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
อา-ลป	อ	อาลป	ร้องเรียก ยุ อาลปนํ
อุ-ลป	อ	อุลลป	พูดโอ้อวด
ลพิ	อ	ลมพ	เหนียว, แขนวน, ห้อย, คล้อง [#วัต. วิลมพติ ยึดเหนียว, ห้อย ... อวลมพติ ฟังพา, ห้อย ...]
ลภ	อ	ลภ	ได้ [อ็ช. อลตถ (=อลภ) อลตถํ (=อลภ) ภวิส. ลจจติ ตัพ. ลทฐพโพ ต. ลทฐเ ตู. ลทฐา ลทฐ ตุ. ลทฐํ ณฺย. ลพภา] ข พุทธโก สุตโก ณฺย ลพโก ณ ลาโก ติ ลทฐิ
ปฏฺ-ลภ	อ	ปฏฺลภ	ได้เฉพาะ, กลับได้
วิ-ลส	อ	วิลส	สวยงาม, เยื้องกราย, กรีดกราย
ลพ	อ	ลพ	แลบลิ่น, เลี้ย
นิ-ลพ	ณ?	นิลลาเพ	เลี้ย, แลบลิ่น (ชีวํ นิลลาเพตฺวา)
ลา	อ	ลา	ถือเอา ญว มหุลโก
ลิข	อ	ลิข	เขียน; ทำให้บาง (กลิ้ง, ชัด, ชูด)
อา-ลิจค	อ	อาลิจค	กอด
ลิป	อ	ลิมป	ฉาบ, ทา, ลูบไล้
ลิท	อ	ลิท เลท	เลี้ย; สบายใจ, เพลินใจ [วัต. #นิลเลทติ อ็ช. #ปฺลิท อนฺย. เลทนีย] ณฺย เลยฺย ณ เลหํ หตถนिलเลทโก ปตต/โฏฐนिलเลทโก
ลี	อ ย	लय ลาย ลีย	ละลาย, พินาศ, ย่อยยับ [วัต. #วลียติ]
ลี	ย นา	ลีย ลีนา	แอบ, ซ่อน, หลีกเร้น; ติดอยู่; รวมกัน [ต. ลีโน #วัต. นิลีนาคี สลลีนาคี ปฏฺสลลีนาคี ลียติ นิลียติ ต. สลลีนโน ตุ. ลียิตฺวา] อ อาลโย
ลุป	ย	ลุป	ลบ, ลบออก, ไม่เห็น, ไม่ปรากฏ [ต. ลุตโต]
ลุม	ย	ลุมภ	โลภ, ละโมบ, มักรมาก, ออยาก [#วัต. โอลุมภติ] ณ โลภ
ลุม	อ	ลุม โลก	หลง [#วัต. ปโลภติ เหตุ. 'ให้หลง' แปลเป็น กัตตุ. ว่าหลอกล่อ]
ลูลิ	อ	ลูนถ	เศร้าหมอง, ชุ่นมัว, เปียดเปียน, เตื่อตร้อน
ลู	นา	ลูนา ลูนา	ตัด, เกี้ยว [ต. ลูโน] ยุ ลวนํ โลกํ
อป-โลก	ณ ณฺย	อปโลเก-กย	มองดู; บอกลา, อำลา; ขออนุญาต; ประกาศให้ทราบ [ต. อปโลกิโต]
โอ-โลก	ณ ณฺย	โอโลเก-กย	มองดู, เห็น

ว

วจ	อ	วจ	บอก, กล่าว, แสดง [วัต. วจจติ วจจเร #ปวฺจจเร (=วฺจจนฺติ ใช้ในคาถา) กัม. ทีย. อวจ อวโจ อวจํ อ็ช. อวโจ อว-อวโจตถ อวโจมฺหา [ภวิส. วกฺขติ] มาน. วฺจจมาโน กัม.
----	---	----	--

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
			ต. วุต์โต] ณิ ผรุสวาจี ณฺว วาโก ตุ วุตตา ข ทุพพโจ สุวโจ ณฺย วากย อติวากย วชชํ อ วโจ วจํ วจี วจี - <i>เข้าสมาสแล้ว เอา อ เป็น ฮี</i> ณ วาจา ยุ วจนํ
วจ	ณ ฌย	วาเจ-จย	บอก, กล่าว, แสดง
ป-วช	อ	ปพพช	ไป, ออกไป, บวช [อัช . #อนุปพพิช <i>บวชตาม</i> ; ปพพาเสสิ <i>เหตุ</i> .] ณฺย ปพพชชา
อา-วช	อ ฌ ฌย	อาวชช อาวชเช-ชย	ใคร่ครวญ, พิจารณา
วชชี	อ ฌ ฌย	วชช วชเช-ชย	เว้น, สละ, แบ่งปัน [วัต . ปรีวชเชติ] ณฺย ปพพชชา
วณจ	ณ ฌย	วณเจ-จย	เกลี้ยกล่อม, หลอกหลวง
วณฺณ	อ	วณฺณ	หมุน, กลิ้ง; ควร <i>อกมม</i> . [วัต . วณฺณติ (<i>หิน</i>)กลิ้ง, วณฺณติ ให้(<i>หิน</i>)กลิ้ง <i>เหตุ</i> . วณฺณาเปติ (<i>ใช้คน</i>)ให้(<i>หิน</i>)กลิ้ง <i>เหตุ</i> . ต. วณฺณิตํ (<i>หิน</i>)ถูกให้กลิ้ง <i>เหตุกัม</i> .]
วฑฒ	อ	วฑฒ	เจริญ, งอกงาม, เติบโต, เพิ่มขึ้น [วัต . วฑฒติ <i>เหตุ</i> . ต. วฑฒตวา <i>เหตุ</i> . ต. วฑฺโฒ] ติ วฑฺฒิ
วณฺณ	ณ ฌย	วณฺณ-ณฺย	สรรเสริญ; ขยาย, ขยายความ, พรรณนา; ทำสีขาเป็นต้น; พยายาม; แสดง [# วัต . สํวณฺณติ] อ วณฺณํ อวณฺณํ ยุ สํวณฺณนา
นิ-วตฺต	อ	นิวตฺต	กลับ [ต. นีวตฺโต]
นิ-วตฺต	อ	นิพพตฺต	เกิด, บังเกิด [วัต . นิพพตฺตติ; นิพพตฺเตติ <i>เหตุ</i> . อัช . นิพพตฺติ ต. นิพพตฺโต ต. นิพพตฺติตวา; นิพพตฺเตตวา <i>เหตุ</i> .]
วตฺต	อ	วตฺต	เป็นไป, เป็นอยู่, เลี้ยงชีวิต; หมุนไป; เลี้ยงดู, รับผิดชอบ; ห้าม [วัต . วตฺเตตวา <i>เหตุ</i> .] ติ วตฺติ ชีวิตวตฺติ #ปวตฺติ
อติ-วตฺต	อ	อติวตฺต	เป็นไปล่วง, (น้ำ) ล้น
วท	อ เอ	วท เวท วชช วชเช	บอก, กล่าว, แสดง [ตัฟ . วตฺตพโพ ต. วตฺวา ตํ. วตฺตุ] ณิ รัมมวาที นิคคยหวาที มุสสาวาที ณ วิวาโท อนุปวาโท
อติ-อา-วท	อ	อจจาวท	กล่าวล่วงเกิน, พูดล่อลวง, พูดเกี้ยว, พูดยั่ววน, ร้องเรียก
โอ-วท	อ	โอวท	โอวาท ณ โอวาโท
อภิ-วที	ณ ฌย	อภิวาเท-ทย	กราบไหว้, อภิวาท, สรรเสริญ
วณฺท	อ	วณฺท	ไหว้ ณฺว วณฺทโก ยุ วณฺทนํ
วป	อ	วป	หว่าน, ปลูก; ทอ; โคนศึระชะ [ต. วุต์โต] ณฺว วาปโก ณฺย วาปโป ณ วาโป ยุ วาปนํ
วมฺ	อ	วม	อาเจียน; คายออก
วย	อ	วย	ไป, ถึง, บรรลุ
นิ-วร	ณ ฌย	นิวาเร-รย	ห้าม, กั้น ยุ นีวรณํ นีวารณํ #ทนต์วารณํ

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
ปริ-วร	ณ ฌย	ปริวาเร-รย	กั้รรอบ, แวดล้อม [ต. ปริวุโต] ณ ปริวาโร
ป-วร	ณ ฌย	ปวาเร-รย	ปรารธนา, อยากรได้; ปวารณา <i>กต. เหตุ.</i>
วร	ณ ฌย	วาเร	ขอ, ต้องการ
วร	อ ฌย ฌย	วร วาเร-รย วเร-รย	ปิด, กั้น [#วัต. อวารติ] ณ นิวารโย พุณนิวารโย
วิ-วร	อ ฌย ฌย	วิวร วิวเร-รย	เปิด [วัต. วิวราเปติ <i>เหตุ. (ไม่/วุทธิ)</i>] ต. วิวโร]
สั-วร	อ ฌย ฌย	สัวร สัวเร-รย	สัารวม, ระวัง, ปิด, กั้น อ สัวโร ยุ สัวรณั
วลช	อ	วลช	บริโภค, ใ้สออย
นิ-วส	ณ ฌย	นิวาเส-สย	นุง่ห่ม [ต. นิตโถ] ณ นิวาโส
ปฏฺิ-วส	อ	ปฏฺิวส	อยู่, อาศัย
วส	อ	วส	อยู่, อาศัย [ภวิส. วจณติ ตัพ. วตถพพ ต. วุตโถ] ณ สวตถิวาสี ทิสาวาสี
อธิ-วส	อ		อยู่ทับ, อยู่อาศัย, สิง, สิงสถิตยั [วัต. อธิวาเสติ <i>เหตุ. รับ (คำ/นิมนต์), อดกลั้</i> ต. อธิวตโถ อธิวุตโถ <i>กต. กัม. เหตุกัม.</i>]
อธิ-อา-วส	อ	อชณาวส	อยู่ครอบครอง
อา-วส	อ	อวส	อาศัยอยู่, อยู่ครอง ณ อวาโส #สัวาโส ถ อวสโถ
วสส	อ	วสส	(ฝน) ตก, รด, โปรย อ วสสั วสโส ติ วุณฐิ
อติ-วสส	อ	อติวสส	รั้ว
วห	ย	วุห	ลอย, นำไป [ต. พาหิโต พาหุโ] อ สุขาวโ (สุข-อา-) หิตาวโ ณ วาโ ยุ วหนั วาหนั
อา-วห	อ	อวห	นำมา
อา-วห	อ	อพพุห	ถอน; นำมา [ต. อพพุห] ณ อวาโ อวาทั (<i>มงคลั</i>) #วิวาทั (<i>มงคลั</i>)
วห วุห	อ	วห	นำไป, เจริญ, เพิ่มขึ้น [ต. วุหโ]
วายม	อ	วายม	พยายาม
วาส	ณ ฌย	วาเส-สย	อบ, รม (ทำให้มีกลิ่นหอม) ณ วาโส
วิ-วิจ	อ ย	วิวิจ วิวิจจ	สังค, โดดเดี่ยว, ปลีกออก [ต. วิวิตโต ต. วิวิจจ] ณ วิเวโก
วิช	อ ย	วิช เวช วิชช	สลด, สั้งเวช; กลั้ว; หวั่นไหว ณ #สัเวโค ฌมมสัเวโค
วิช	อ ย	วิช เวช วิชช	กลั้ว, หวั่นไหว, หวาดเสียว [#วัต. สัเวชติ สัวิชติ อุพพิชชติ]
นิ-วิท	อ	นิพพินท	เปื้อน่าย [ต. นิพพินโน นิพพิณโน]
วิท	อ	วิท	รู้, รู้แจ้ง [ตัพ. เวทิตพโพ #วัต. ปฏิเนเวเทติ <i>เหตุ.</i>] ณ กตเวทิ รู โลกวิฑู สัพพวิฑู

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
			ณฺย วิชา ยุ เวทนา
วิท	อ	วิณฑ	ได้, ประสบ; พิจารณา; ยินดี
วิท	ย	วิชช	มี [#วัต. สวิชชติ]
อนุ-วิท	อ		พิจารณา [ต. อนุวิจจ]
ปฎิ-วิท	ย	ปฎิวิณฑ	ทางตลอด [ต. ปฎิวิทโธ ต. ปฎิวิทธา]
วิท	ย	วิณฑ	ทาง, เสียดแทง [ต. วิทโธ ต. วิทธา]
วิท	อ เณ ฌย	เวธ เวธ-ธย	ไหว, ห้วนไหว; เบียดเบียน
นิ-วิท	อ	นิวิท	ตั้งลง, มุ่งหมาย? [ต. นิวิญโฐ]
ปริ-วิท	อ	ปริวิท	ให้/ถวาย/เลี้ยง อาหาร, อังคาส (คำเขมร)
ป-วิท	อ	ปวิท	เข้าไป [วัต. ปเวเสติ เหตุ. อช. ปาวิสี ป-อา-วิท ได้เข้าไปแล้ว ต. ปวิญโฐ ต. ปวิสส; ปเวเสตวา เหตุ.]
วิช	เณ ฌย	วิเช-ชย	พัด, โบก [มาน. พีชยมาโน]
วุ	ณา	วุณา	ร้อย
เว	อ	วย วาย	กรอด้าย; ให้เหี่ยวแห้งไป; สรรเสริญ; สำรวม ณ วายุ วาโย ตนตวาโย
เวฐ	อ เณ ฌย	เวฐ เวฐ-ฐย	ผูก, พัน, รัด [ต. เวฐตวา วัต. #นิพเพฐติ]
ส			
สกี	อ	สงก	สงสัย; กลัว, สะดุ้ง; ไป, ถึง, บรรลุ
อุ-สกี	อ	อุสสงก	กลัว, หวาดกลัว [#วัต. ปริสงกติ]
สกก	โอ	สกกโก	อาจ [ณฺย. สกกกา]
สกก	อุณา	สกกุณา	อาจ [สัต. สกกุณฺย อช. อสกกิ ภวิส. สกขิสสติ กาล. อสกกิสส ต. สกกุณิตวา]
สช	ย	สชช	ติด, ข้อง, ไม่คล่อง [ต. สกฺกโฐ] ณ อุปสคโค
สช	อ	สช	กอด
วิ-สชช	อ	วิสสชช	สละ, แบ่งปัน; แก่/ตอบ (คำถาม) [#วัต. นิสสชชติ, อุสสชชติ] ยุ วิสสชชชา
สชช	อ เณ ฌย	สชช สชช-ชย	จัดแจง, เตรียมการ, ประกอบ; สร้าง, ทำ [ต. สกฺกโฐ]
ส-สชช	อ	ส-สชช	ปะปน, เจือปน, เกี่ยวข้อง, คลุกคลี อ ส-สคโค ณ สจโค
สฐ	อ	สฐ	ล่อลวง, ฉ้อโกง; ฆ่า; เศร้าหมอง
นิ-สท	อ	นิสิท	นั่ง [ต. นิสินโน ต. นิสชช] ณวุ นิสิทโก ณฺย นิสชชชา ยุ นิสิทน

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
ป-สท	อ	ปสีท	ไม่มีมลทิน, หมดจด, ผ่องใส [วัด. ปสาเทติ เหตุ. ต. ปสนโน]
ป-สท	ณ ฌย	ปสาเท-ทย	ยินดี, เลื่อมใส [วัด. ปสาเท-ทยติ กัต. เหตุกัต.] ณ ปสาโท
สํ-นิ-สท	อ	สนนีสีท	ประชุม [ต. สนนีสินโน]
สํ-นิ-สท	อ	สนนีสีท	นั่งสงบ ไม่คึกคะนอง [ต. สนนีสินโน]
อุ-นิ-สท	อ	อุปนีสีท	นั่งใกล้ [ต. อุปนีสินโน]
สนท	อ	สนท	ไหลออก [#วัด. วิสสนทติ, อภิสนทติ] อ นิสสนโท
สป	อ ย	สป สบย สปป	ดำ, สบถ, สาบแช่ง ณ สวาโป
นิ-สม	ณ ฌย	นีสามา-มย	ใคร่ครวญ, พิจารณา, แลดู, ฟัง [ต. นีสम्म]
ปฎิ-สม	ณ ฌย	ปฎิสามา-มย	เก็บรักษา, ยึดครอง [#วัด. สํสาเมตวา] ยุ ปฎิสามนํ
สมุ	อ ย	สม สมม	สงบ, ระงับ, ทำความเพียร [ต. สมนโต #วัด. วุปสมเมติ วิ-อุ-สม เหตุ.] ติ สนติ ยุ สมโณ กลหฺวูปสมนํ
สมุทท ศัพท์	อายุ	สมุททาย	ประพฤติ(ให้เป็น)เพียงดังสมุท, ทำตนดังทะเล
ปฎิ-ป-สมภ	อ	ปฎิปสสมภ ปฎิปสสมภ	สงบ, ระงับ
ป-สร	ณ ฌย	ปสาเร-รย	เหยียด (มือ, แขน)
สร	อ	สร	เล่นไป [วัด. #สํสรติ] ณ #สํสาโร
สร	อ	สร	ออกเสียง
สร	อ	สร	ระลึก, นึก; เล่นไป [อนิย. สรณิโย ต. สโต] ตุ สริตา; สาเรตา เหตุ. ณ วิปฎิสาโร ติ สติ ยุ สรณํ
สร	ณ ฌย	สเร-รย สาเร-รย	ขัดไป, ละ, ทิ้ง; ขยาย, พิศดาร
อว-สร	อ	อวสร	เที่ยวไป; มาถึง; พัก, อาศัย; ประชุมลง, รวมลง [อช. อวสริ สนธิกับ ตํ เป็น ตทวสริ/ตทวสริสุ เสมอ]
วิ-สส	อ	วิสส	คั่นเคย ณ วิสสาโส
อา-สส	อ	อสส	หายใจ [#วัด. ปสสสติ]
ป-สท	อ ย	ปสท ปสยท กงข	กตชี้, ช่มเหง [ต. ปสยท] ณย ปสยโท
วิ-สท	อ	วิสท	รับคำ
วิ-สท	อ	วิสท	อาจ, กล้าหาญ, ปฏิญญา [#วัด. อุตสทติ]
สท	อ ย ฌ	สท สยท สเท-หย	อดทน, อดกลั้น ยุ สหนํ

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
	ณย		
อุ-สห	อ	อุสห	พยายาม; อดทนยิ่งขึ้นไป ณ อุสหาทิ
ป-สัสน	อ	ปสัสน	ชมเชย, ยกย่อง, สรรเสริญ [ต. ปสตโถ] อ ปสัสนา
สาท	อ	สาท	ยินดี, สบายใจ, เฟลิ่งใจ [#วัต. อสสาทติ] ณ สาทิ, อสสาทิ ณฺ สาทุ <i>หวาน อร่อยไพเราะ</i>
สาร	อ ย	สาร สารย	สำเร็จ [วัต. สาธติ เหตุ.]
ศาส	อ	ศาส	สอน, อบรม ณย สิสโส ติ อนุสิฏฐิ ยุ ศาสนํ
อนุ-ศาส	อ	อนุศาส	ตามสอน, พรา้สอน [ต. อนุสิฏฐิ] ณฺ อนุศาสโก ยุ อนุศาสนํ
ลิ	ณฺ	ลิโน	ผูก, พัน, รัศ
ลิกฺข	อ	ลิกฺข	ศึกษา อ ลิกฺขา ยุ ลิกฺขณํ
ลิจ	อ	ลิจจ	รด, ราด, เท, ไหลออก ... [ต. ลิตฺโต]
ลิต	อ	ลิต	ปล่อย; ตัด, ชุ่มชื้น; หลง; หุง, ต้ม, นึ่ง; จม [วัต. โอสาทติ เหตุ. 'ให้จมลง' ต. สิ้นโน 'ชุ่ม'] อ กุสฺสิต (กุจฉิต-ลิต ลบเหลือ กุ)
ลิต	ย	ลิตถ	สำเร็จ [ต. ลิตฺโธ]
ปฏฺิ-ลิตฺ	อ	ปฏฺิเสธ	ห้าม, ปฏิเสธ [#วัต. นิเสธติ] อ หิรินิเสโธ
ลิว	ย	ลิวพ	เย็บ
ลิส	ย	ลิสส	เหลือ [#วัต. อวสิสสติ ต. อวสิฏฐิ]
นิ-ลิส	อ		อาศัย [ต. นิสสิโต อาศัยแล้ว (ซึ่ง) ตู. นิสสาย] อ นิสสโย #อาสโย
ลั-ลิส	อ	ลัสน	สงสัย
ลิส	อ	เส สย	นอน [ต. สยิตวา อาน . สยาน] ณิ มณฺจสายี สมปริวตตสายี อ อนุสโย ยุ สยณํ เสนํ
อว-ลิส	อ	อวสสย	อาศัย, เนื่องจากอยู่ อ อวสสโย
ปฏฺิ-สุ	ณา	ปฏฺิสุณา	ฟังตอบ, ตอบรับ, รับฟัง, รับคำ, รับรอง [วัต. ปจฺจสสุณาติ อช . ปจฺจสฺสสิ ตู. ปฏฺิสุณิตวา]
ป-สุ	อ	ปสว	ประสบ, พบ, เห็น
วิ-สุ	อ	วิสว	ปรากฏ, มีชื่อเสียง [ต. วิสฺสุโต]
สุ	ณฺ ณา	สุโน สุนา	ฟัง, ได้ยิน [วัต. สุนาติ สุโนม; สฺยยติ สฺยติ <i>กัม</i> อช . อสฺสสิ อสฺสสุ; อสฺสสิตถ; อสฺสสิ อสฺสสิมหา ตวน ตฺ. สฺตวา ต. สฺโต; สาวิตฺ สาวาปีโต <i>เหตุกัม</i> ตู. สฺตวา ตุ . โสตุ] ณิ รมมฺสสาวิ ณฺ สวาโก สวาวิกา ตุ โสตา ติ สฺติ ยุ สวานํ รมมฺสวานํ
สุ	ส	สุสสุส	ปรารถนาจะฟัง, อยากฟัง
สุ	อ	สว	ไหลไป; ให้เกิดขึ้น; เป็นใหญ่

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
สุกข	อ	สุกข	แห้ง, ไม่สนใจ, ไม่ตั้งใจ [วัด. สุกขาเปติ เหตุ. ตาก(จีวร) ต. สุกโก สุกโข]
สุจ	อ เอ	สุจ สุเจ	สะอาด, หมดจด; แสดง, ไป, เป็นไป ณ โสโก ยุ โสจนั
สุธ	ย	สุชฌ	หมดจด, บริสุทธิ์, สะอาด; ชำระ [วัด. โสเธติ โสธยติ เหตุ. 'ให้หมดจด' โสธาเปติ โสธายติ เหตุ. 'ให้ชำระ' ต. สุทโธ; โสธิต เหตุกัมม. 'ให้หมดจด'] ติ สุทธิ #วิสุทธิ ยุ สุขฌนั
สุป	อ	สุป	หลับ [ต. สุตโต] ยุ สุปินั สุปนั
สุภ	อ	โสภ	งาม, สว่าง, รุ่งเรือง; เปียดเบียน ณ นครโสภณิ ยุ นครโสภณา (อิตถิ)
สุส	ย	สุสส	แห้ง, เหี่ยว, ผอม, ชุบซิด [ต. สุกโก สุกโข]
สุ	อ ย	สุ สูย	คลอด (ลูก), ให้เกิด, เกิด, ประสูติ [#วัด. ปสวติ]
เสว	อ	เสว	เสพ, ใช้สอย, คบหา; ยินดี ณิ พรหารูปเสวี ณฺว เสวโก อ เสวา ยุ เสวนา พรหารูปเสวนา เสวนั
อว-โส	ย	อวสย	จบลง, สำเร็จลง, สิ้นสุดลง [ต. อวสโต #วัด. ปริยสาเปติ เหตุ.] ณ อวสಾಯ ยุ อวสานั โอสานั ปริยสานั
ห			
อุ-หท	อ	อุหท	ถ่ายอุจจาระรด
हन	อ		จรด, ชน, กระทบ [ต. อาหจจ #อุปหจจ ปฎิหณฺย อุหจจ ถอนขึ้น]
हन	อ	हन	ฆ่า, เปียดเบียน, กำจัด [วัด. หณฺยติ กัม.; วธติ วเธติ (हन>วธ); วเธติ เหตุ.; ฆาเตติ (हन>ฆาต); ฆาเตติ ฆาตยติ เหตุ. สัต. ฆาตเย เหตุ. ต. หโต ตู. หนตฺวา วธิตฺวา ฆาเตตฺวา ฆตฺวา ตฺ. หนตฺ] ณิ ปาณฆาตี ปรูปฆาตี ณฺว ฆาตโก โคฆาตโก โจรฆาตโก หัสฆาตโก ตู หนตา วชฺมตา รู วธฺ ญย วชฺโณ ณ วโร อนุปฆาโต ยุ อาฆาตณั
हन	ย	หณฺย	เปียดเบียน, กระทบกระทั่ง [วัด. หณฺยติ กัต.]
นิ-หฺร	อ	นิหฺร	นำออก, ขับไล่ (ใช้กับคนได้)
ปฺริ-หฺร	อ	ปฺริหฺร	บริโภค-ใช้สอย เป็นประจำ, บริหาร, รักษา, หลีกเลี้ยง ณ ปฺริหาโร
ป-หฺร	อ	ปหฺร	ประหาร, ทบ, ตี (สิ่งมีชีวิต) [ต. ปหโต]
วิ-หฺร	อ	วิหฺร	อยู่, อาศัย ณิ สุขวิหาริ ณ วิหาโร
สํ-หฺร	อ	สํหฺร	รวบรวม, ย่อ
หฺร	อ	หฺร	นำไป [วัด. หฺราเปติ เหตุ. (ไม่วุทธิ) ต. หโต-โณ] ณฺย หฺริโย ยุ รโฆหฺรณั
หฺร	ส	ชฺคิสิ ชฺคิสิ (เทวภาวะ)	ปรารถนาจะนำไป, อยากนำไป (หฺร>หฺร>หฺร>ชฺหฺร>ชฺคิ/ชฺคิ)

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
อท	อ	อท	กิน; รักษา [ต. อนนฺ - ของกิน ข้าว ฯลฯ] ณ วิฆาสาโท (วิฆาส-)
ป-อป	อุณา	ปาปุณา	ถึง, บรรลุ, ได้รับ [วัต. ปาเปติ เหตุ. อัช. ปาปุณิ #สมปาปุณิ ภาวิ. ปาเปสสติ เหตุ. ต.ปโตโต; ปาปีโต เหตุกัม. ตู. ปตวา ตฺ. ปตตุ]
ป-อม	อ		สังกัด [ต. ปนฺโต]
อรห	อ เณ ฌย	อรห อรเห-หย	สมควร, เหมาะสม; บูชา อ ปุชารโห
สํ-อส	อ	สมมส (สํ>สมมา>สมม)	พิจารณาด้วยดี, พิจารณาโดยชอบ
อส	อ	อส	กิน ณ อาโส ปาตราโส สายมาโส
อส	อ	*	มี, เป็น [วัต. อตถิ สนฺติ; อสิ อตถ; อมฺหิ อสมฺ; อมฺห อสม ปฺญ. อตถฺ สนฺตุ; อาหิ อจฺจ อตถ; อมฺหิ อมฺห หิย. อาสิตถ สํต. อสส อสฺสุ อสฺสุ; อสส อสสณ; อสสํ อสสาม; สียา สียฺ; สียํ อัช. อาสิ อาสุ; อาสิ อาสิตถ; อาสิ อาสิมฺหา]
อห พฺรุ	อ	พฺรุ	บอก, กล่าว [ปโร. อาห อาหุ อหุ อัช. อาหฺสุ]
ปริ-ย-อาป	อุณา	ปริยาปุณา	เล่าเรียน ยุ ปริยาปุณฺนํ
ปริ-ย-อุ-ป-อาส	อ	ปิริยุปาส	นั่งใกล้ (ปิริยุปาส ยังไม่พบที่ใช้)
อาส	อ	อาส อจฺจ	นั่ง, พัก, อยู่; เข้าไป; หวัง [วัต. อจฺจาเปติ อจฺจาปยติ เหตุ. อาณ. อาสีโน] ยุ อาสนํ
อุ-ป-อาส	อ	อุปาส	นั่งใกล้ ณฺว อุปาสโก
อาสาส	อ	อาสาส อาสิส อาสีส	หวัง, ประารถนา
ปฺฐิ-อาสิสิ	อ	ปจฺจาสิส	หวังเฉพาะ, ประารถนาเฉพาะ
อาสิสิ	อ	อาสีส	หวัง, ประารถนา
ปฺฐิ-อิ	อ		อาศัย [ตฺ. ปฺฐิจจ]
ปร-อิ	อ	ปเร	ไปในเบื้องหน้า, ไปข้างหน้า [ต. ปเรโต] ยุ ปรายโน
ปริ-อิ	อ		กำหนด [ตฺ. ปริจจ]
ป-อิ	อ		ละไป, ตาย [ตฺ. เปจจ]
ป-อิ	อ	ปาย	หนีไป, หลีกไป [อัช. ปายิ ปายาสิ]
วิ-อิ	อ		ไปปราศ, ปราศจาก [ต. วิโต วิโต]
สํ-อิ	อ	สเม	ถึงพร้อม, พิจารณา; สม, เข้ากัน [ตฺ. สเมจจ]
อติ-อิ	อ	อจฺเจ-จย	เป็นไปล่วง, ล่วงไป, ก้าวล่วง [ต. อติโต ตฺ. อติจจ] อ อจฺจโย
อธิ-อิ	อ	อชฺฌาย	ศึกษา, เล่าเรียน, อ่าน, สาธยาย [วัต. อธิเต ไม่พบใน ไตร.]

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล - รูปสำเร็จอื่นๆ ...
อธิ-อิ	อ	อธิย อธิย อธิย (อิ>ย)	ศึกษา, เล่าเรียน, อ่าน, สาระยาย [วัต. อธิยติ อธิยามิ อันท. อธิยโนโต มาน. อธิยมาโน ตุ. อธิยิตวา]
อนุ-อิ	อ	อเนว	อาศัย, เป็นไปตาม [ตุ. อนุวาย]
อป-อิ	อ	อเป	หลีกเลี่ยง, พ้นไป, ไปปราศ [ปัญ. อเปหิ ต. อเปโต]
อภิ-ส-อิ	อ	อภิสม	ถึงพร้อมยิ่ง, บรรลุ, ได้รับ [ตุ. อภิสมเจจ] อ อภิสมโย
อว-อิ	อ		ลงไป, หยั่งลง [ตุ. อเวจจ]
อา-อิ	อ	เอ	มา [ปัญ. เอหิ เอถ] ติ อีติ
อิ	อ	เอ	ไป, ถึง, เป็นไป, บรรลุ, รู้ [ต. อีโต] ณวุ สหายโก (สห-อิ-) อ สมปราโย (ส-ปริ-)
อุ-อิ	อ	อุเป	เข้าถึง [ต. อุเปโต]
ปฏฺ-ส-จ-อิ กข	อ	ปฏฺิสถจิกข	เห็นพร้อมเฉพาะ, พิจารณาเห็น
ส-อว-อิ กข	อ	สมเวกข	พิจารณา [ตุ. สมเวกขียน #วัต. ปจจเวกขติ (ปติ-วิ-อิ กข) ต. ปจจเวกขีย]
อิ กข	อ	อิ กข	เห็น อ #อุเพกขา
อิณช	อ	อิณช	ไหว, ห้วนไหว, งอ, คู้เข้า [#วัต. สมินชติ, สมมิณชติ]
ส-อิธ	ย	สมิซม	สำเร็จ ติ สมิทธิ
ส-ปฏฺ-อิ ส	อ	สมปฏฺิจจ	รับ, รับพร้อม
อธิ-อิส	อ	อชฌเมส	เชื้อเชิญ, อารธนา
อิส	อ	เอส	แสวงหา, ค้นหา [#วัต. ปริเยสติ <i>ปริ-ย-อิส</i>] ยุ เอสนา อเนสนา เอสนํ อเนสนํ
อิสฺ อิจฉ	อ	อิจฉ	ปรารถนา, อยาก, ต้องการ [ปัญ. #อติจฉถ <i>ปรารถนาสว่าง, โปรด(สัตว์)ข้างหน้า</i> ต. อิกฺฐุ] ณย อิจฉา อ อปฺปิจโณ
อิร	อ	อิร	ไหว, ห้วนไหว
อุชฌ	อ	อุชฌ	สละ, ละ, ทิ้ง
ป-อา-รอุป	อ	ปารุป	ห่ม ยุ ปารุปนํ
เอธ	อ	เอธ	หยั่งลง, ถึง, เจริญ, ได้, ประสบ